

lm
LUTHERSK MISSION

13-14

29. juni 2012
Årgang 112 · Løssalg 20 kr.

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

» Når Guds nød kommer over en, så handler det kun om at nå nogle mennesker med evangeliet om Jesus

Sebastian Olesen
side 5

» Vi må se i øjnene, at der er mange, som ønsker at forlade folkekirken, men ikke ønsker at melde sig ind i en frimenighed. Dem skal vi have et tilbud til

Asger Mogensen
side 7

» I Congo går de fleste teenagere til kor, men danskere er ikke så gode til at synge. De kan ikke finde ud af vores musik, så vi kan ikke lære vores danske venner vores sange

Jeanette og Alice
side 15

Kønsneutral

Forleden morgen vågnede jeg op og opdagede, at min ægtefælle i nattens løb var blevet kønsneutral.

I den fagre nye verden, som Folketing og regering har indført, er ordet ægtefælle ikke nødvendigvis længere et m&k-forhold, men kan være et m&m- eller k&k-forhold.

Det viste sig heldigvis, at min kære hustru ikke havde lidt skade. Hun var præcis lige så yndig og gådefuld og kvindelig som den kvinde, Gud gav Adam i Paradiset. Kønsforskellighedens dynamik kan fortsætte i vores fælles parløb.

Virkeligheden ændrer sig heldigvis ikke

en tøddel, selv om politikerne beslutter, at et centralt ord i privatlivet skal have en ny betydning.

Men det er skræmmende, at de blander sig i en så fundamental byggesten i det menneskelige fællesskab. Og det er beskæmmende, at kirkens flertal vil side stille et forhold, der har Guds ord for sig, med et forhold, der har Guds ord imod sig.

Som der stod i den gamle oversættelse af Prædikerens Bog: Det er Gud, der har skabt mennesket, men de har så mange sære ting for.

Børge Haahr Andersen

Jubilarer fik medaljer

To gange 40 års ansættelse i LM udløste kongelige belønningsmedaljer

AF KAJA LAUTERBACH

To af LM's ansatte Hans Lundby og Birger Daniel Petersen - er gået på pension efter over 40 års tjeneste.

Og de er ikke gået tomhændede ud af tjenesten.

Ud over tak og gaver fra LM's ledelse, kolleger og mange frivillige er de nemlig begge blevet dekoreret med den kongelige belønningsmedalje.

Hans Lundby har arbejdet med evangelisation i alle årene. Siden 2009 har han også været tværkulturel konsulent i Vestjylland.

Birger Daniel Petersen blev ansat som ungdomssekretær, blev senere landssekretær og fra 2007 vicegeneralsekretær.

Begge jubilarer er uddannet som boghandler.

FOTO: CARSTEN SKOVGAARD-HOLM

Landsstyremedlem forlader folkekirken

”Hvis man kan leve med det nye ritual, kan man leve med alt,” mener Karl Haahr

”Jeg kan være bange for, hvad det vil gøre ved mig selv, hvis jeg bliver i en kirke, som er i så tydelig en konflikt med Bibelen,” siger Karl Haahr.

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Gårdejer Karl Haahr, Gårde, har sammen med sin hustru, Henriette, forladt folkekirken.

”Vi har som så mange andre sagt, at hvis der blev indført et ritual for indgåelse af homoseksuelle ægteskaber, så ville vi melde os ud. Nu er det sket, og så vil vi også være konsekvente. Hvis man kan leve med dette ritual, så kan man jo leve med alt,” siger Karl Haahr, der også er medlem af Landsstyrelsen i Luthersk Mission.

Men for Karl Haahr handler det ikke kun om at holde ord. Der er mere på spil.

Syndernes velsignelse

”Jeg kan være bange for, hvad det vil gøre ved mig selv, hvis jeg bliver i en kirke, som er i så tydelig en konflikt med Bibelen. Jeg tror, det er farligt på den lange bane,” mener han og fortsætter:

”Vi bekender hver søndag, at vi tror på syndernes forladelse. Men nu er der altså kommet et ritual for ’syndernes velsignelse’. Det hænger ikke sammen.”

Han er dog på det rene

med, at det ikke er alle, der tager det samme skridt, som han selv gør.

”Jeg vil ikke gøre mig til dommer over andres samvittighed. Vi skal give hinanden frihed i LM. Jeg har frihed til at tage dette skridt, og så må jeg også acceptere, at andre vælger anderledes,” siger han.

Basis for trossamfund

Som medlem af LM's Landsstyrelse har Karl Haahr været med til at støtte, at der i LM arbejdes videre med spørgsmålet om dannelse af et trossamfund.

”Noget tyder på, at der er basis for det, og det skal i hvert fald ikke være manglen på et alternativ, der betyder, at folk ikke får meldt sig ud af folkekirken og løst deres samvittighedsproblemer,” siger han.

Karl Haahr tror dog ikke på, at oprettelsen af et eventuelt trossamfund vil være en fremtidsrettet løsning.

”Det er ikke det, de unge efterspørger. Men for os lidt ældre kan det måske være en brugbar ordning,” siger han.

Læs side 7

Trossamfund; LS har besluttet at arbejde videre med henblik på at komme med et oplæg til generalforsamlingen

Fra Landsstyrelsens (LS) møde den 15.-16. juni i Hillerød. Ved national chef Carsten Skovgaard-Holm.

Situationen i folkekirken

Den folkekirkelige situation efter indførelsen af vielsesritual for homoseksuelle blev indgående drøftet af Landsstyrelsen (LS). LS vurderer, at det er en meget alvorlig situation både for folkekirken og for det danske samfund. Det er vanskeligt at overskue de lovgivnings- og samfundsmæssige konsekvenser af vedtagelsen af det kønsneutrale ægteskab. LS vedtog en erklæring om situationen i folkekirken (side 17). Samtidig besluttede LS at indstille til den kommende Landsgeneralforsamling i efteråret, at LM i vedtægterne foretager sproglige ændringer, således at LM ikke fremover definerer sig ud fra folkekirken. LS ønsker, at de lutherske bekendelsesskrifter herefter bliver nævnt i vedtægterne. Desuden vil LS lægge op til, at LM etablerer et ”trossamfund” som en del af LM. Det skal være en enkel model primært for dem, som melder sig ud af folkekirken, men som ikke ønsker at være med i en frimenighed.

Ledelsesmæssige forhold

LS forholdt sig til aktuelle ledelsesmæssige udfordringer i International Missionsafdeling. LS har med beklagelse modtaget opsigelsen fra en missionskonsulent i afdelingen. LM's ledelse har fokus på situationen og ønsker at evaluere strukturen. Det er for nogen tid siden allerede besluttet at evaluere den ledelsesstruktur, som blev indført for godt halvandet år siden i hele LM. Evalueringen sker blandt LM's ansatte, og måske vil det være relevant at foretage nogle justeringer. LS ønsker forbedringer og erkender, at der har været pres

på med de mange ændringer de seneste år. Det har kostet mange kræfter, og måske er der brug for en reformpause:

Evaluering af strategiproces

Team International Mission har blandt diverse interessenter foretaget en evaluering af strategiprocessen i International Missionsafdeling, som blev gennemført sidste år. På LS' bord lå et papir med de opsamlende erfaringer og med en skitse til, hvad der skal ske frem mod en ny strategiplan i 2016. LS kommenterede resultaterne af evalueringen og godkendte den fremtidige plan.

Mission blandt tyrkere i Danmark

LS drøftede endnu en gang muligheden for mission blandt tyrkere i Danmark. LM's ledelse oplever et kald til at drive mission både blandt tyrkere i Tyrkiet og i Danmark. Men på grund af økonomien er det nødvendigt at begynde i det små i Danmark – eventuelt sammen med andre aktører.

Fusion og vedtægter

I forbindelse med LMU's og LM Kids' overvejelser om fusion, foreligger der nu forslag til nye vedtægter for LMU. Vedtægterne er sendt i høring. Som en del af denne høring forholdt LS sig til vedtægtsforslaget.

Økonomi og budget

LS drøftede den aktuelle økonomiske situation og måtte

konstatere, at gaveindtægterne i øjeblikket er bagud i forhold til gavebudgettet. LS havde desuden nogle indledende drøftelser om budget 2013. Det står klart, at det bliver en stor udfordring at få budgettet til at balancere.

Referater

LS forholdt sig til en række referater fra skoler og arbejdsgrøne.

Generalsekretær tilbage

Jens Ole Christensen er nu tilbage på posten som LM's generalsekretær efter nogle ugers studieorlov.

Næste LS-møde bliver 24.-25. august i Hillerød.

Norea genansætter

Kjeld Wiwe er fra 1. juni ansat på halv tid som informationsmedarbejder på Norea i Haderslev. Det er ikke en ukendt stilling for ham, da han også bestred den fra 2001-2010. Kjeld Wiwe har i to perioder været LM-missionær i Tanzania. Fra 1984-2000 sammen med sin familie og fra 2010-2012 var han i Dar es Salaam som teamleder for alle LM's ansatte i landet.

essens;

Hvor skal vi gå hen?

AF JENS PETER REJKJÆR
LANDSFORMAND
JPR@DLM.DK

Allerede inden landsstyremødet i juni, vidste vi, at vedtagelsen af loven om vielse af homoseksuelle og loven om kønsneutralt ægteskab efter al sandsynlighed

ville blive vedtaget. LS er igennem længere tid blevet udfordret af mennesker, der på denne baggrund ønsker at forlade folkekirken som institution og ikke længere opretholde medlemskabet. Hvor skal vi gå hen? spørger de. For nogle LM'ere er det helt naturligt at vælge frimenighedssporet. Og jeg er da også overbevist om, at der på baggrund af denne udvikling i folkekirken vil opstå flere frimenigheder. For andre ligger det ikke lige til højrebønen. De kom-

mer i en kreds, hvor der ikke er generel stemning for at omdanne sig til en frimenighed. Samtidig er de ganske godt tilfreds med at komme i missionshuset. Det har været deres åndelige hjem, og folkekirken har været et supplement, der for nogle har fyldt meget, for andre mindre. Det er på denne baggrund, at tanken om oprettelsen af, hvad vi som arbejdstitel kalder et trossamfund, er født. Trossamfundet er en landsdækkende menighed, hvor det er muligt at få foretaget

de kirkelige handlinger. På Landsstyremødet fik vi forelagt resultatet af et udvalgsarbejde, som LS havde iværksat for at få lidt mere klarhed over de mange spørgsmål, der bliver rejst. Og sandt at sige er der stadig mange ubesvarede spørgsmål, både af lovgivningsmæssig og af organisatorisk karakter. Jeg vil gerne slå fast, at LS ikke ønsker at lægge sig fast på en konkret organisatorisk formel, men vi mener, at vi nødvendigvis må lytte til de adskillige personer, vi

kender til, som står med en udfordring, når det gælder deres fremtidige kirkelige tilhørsforhold. Beslutningen om en eventuel oprettelse af et trossamfund ligger hos LM's Generalforsamling. Men LS har besluttet at arbejde videre med henblik på at komme med et oplæg til generalforsamlingen. Det indebærer, at vi inden længe vil give mulighed for at komme med en tilkendegivelse af, om man eventuelt vil gøre brug af muligheden af at melde sig ind i

trossamfundet. Vi ønsker ganske enkelt at finde ud af, hvor stort behovet er. Uanset, hvad vi tænker om organisationsformer, er det helt afgørende, at missionsfolket besinder sig på den åndelige situation, vi befinder os i. Som i så mange af livets andre forhold handler det ikke kun om, hvad vi siger, men hvad vi gør. Som apostlen Judas udtrykker det, når han ”formener jer til at kæmpe for den tro, som én gang for alle er overdraget de hellige” (Jud 1.3).

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-tor 9-16, fre 9-15. Gaver til missionsarbejdet sendes til giro 542 7754 eller til bank 2230 - 0100078342.

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600. ISSN 1601-975X

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dml.dk
Birger Reuss Schmidt, ansv. red.
direkte tlf. 48 20 76 83
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Ditte Olsen, webredaktør
Ole Solgaard, journalist

Bibeltitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992

Pris
Danmark: 370 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 470 kr. pr. år.

Abonnement
Luthersk Mission
T 48 20 76 60, E dlm@dml.dk
PBSnr.: 01793985, Deb.grp.: 00002
Abonnementet løber, til det bliver opsagt. Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer
Grundpris
Kr. 8,50 pr. spaltecentimeter
Småannoncer kun for private. 125 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift). Derefter 6,50 kroner pr. ord – max. 50 ord.

Deadline
Stof til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 7. august 2012.

Fritidsjournalister
Bornholm
Birger Pedersen
T 56 95 05 04
E aud.birger@lic-mail.dk
København
Kim Jørgensen
T 33 21 23 95
E kimskj@mail.dk
Christina Holmegaard Pedersen
T 59 27 40 02,
E cnilima@hotmail.com
Lolland-Falster
Jan Nielsen

T 54 85 44 96
E lrn_jan@mail.dk
Vestjylland
Gunnar Riis Jensen
T 97 12 74 62,
E gunnar@riis.mail.dk
Karin Mørk Nielsen
T 75 24 30 40,
E tiko@dlgtele.dk
Østjylland
Gitte Haahr-Andersen
T 86 17 73 03
E gitte.haahr@gmail.com

Niels Nymann Eriksen; Kirkeligt betragtet er det, der foregår i Iran for tiden, ret unikt. Der er en understrøm af vækkelse, som især den opvoksende generation drages ind i

Apostelkirken er ikke kun for danskere

På Vesterbro får farsi-talende asylansøgere oplæring i den kristne tro, kristent fællesskab og et frikvarter fra asyllejren

AF KAJA LAUTERBACH

Hver weekend samles 20 til 30 farsi-talende asylansøgere - det vil sige iranere og afghanere - hovedsageligt mænd - i Apostelkirken på Vesterbro i København.

Det fortæller sognepræst Niels Nymann Eriksen og tilføjer, at weekendsamlingen har flere formål:

Oplæring - de fleste af deltagerne er nye kristne og har brug for mere kontinuerlig undervisning, end de kan få ved gudstjenesten. Kristent fællesskab og så at give dem et frikvarter fra livet i en asyllejr.

Den farsi-talende gruppe mødes i kirkens lokaler lørdag klokken tre til undervisning og bibelstudium på farsi. Efter fællesspisning ser de film med kristent indhold, før de overnatter på madrasser i kirken. Søndag deltager de i kirkens gudstjeneste, der bliver tolket til farsi af en konverteret iranere. Efter frokost samles de igen til bibelstudium.

Iranere og afghanere

Niels Nymann Eriksen fortæller, at farsi-samlingerne er opstået, fordi der i de senere år i større grad har vist sig et behov for oplæring, undervisning og fællesskab.

Gruppen af farsi-talende asylansøgere mødes i Apostelkirken hver weekend til undervisning og kristent fællesskab.

"Vi har over årene haft kontakt til mange asylansøgere i kirken og har det sidste års tid haft kontakt til mange iranere og afghanere. Mange af dem er kristne," siger han.

Det er meget individuelt, hvordan de er kommet i kontakt med kristendommen.

Nogle har haft kristne kolleger i hjemlandet, andre har mødt en kristen i bussen, og en tredje gruppe har mødt Jesus i en drøm. Men

fælles for dem er, at det har vakt noget i dem, som de har mulighed for at forfølge nu, hvor de er kommet ud af landet.

En anden fælles ting er, at de farsi-talende har brug for bibelkundskab og opbygelse i troen.

"Derfor har vi indledt et samarbejde med Luthersk Missions Højskole særligt for dem, der har brug for endnu mere, end vi kan til-

byde," siger Niels Nymann Eriksen.

"Der er nogle, der rigtig gerne vil derop, og vi håber, at det lykkes for en håndfuld af dem. Men vi skal helst have kommunerne med på ideen, for at det økonomisk kan lade sig gøre."

Ikke se Gud i kortene

"I Mølleløbet generelt er de kristne trængt, og man frygter, at kristendommen er

ved at uddø," anfører Niels Nymann Eriksen.

"Kirkeligt betragtet er det, der foregår i Iran for tiden, ret unikt. Der er en understrøm af vækkelse, som især den opvoksende generation drages ind i."

Han understreger, at det er svært at se Gud i kortene og regne ud, hvorfor ting sker.

"Vi møder en dyb åndelig virkelighed, men må samti-

dig være klar over, at der er sket en form for undertrykkelse i Iran på et religiøst og åndeligt plan i årtier, og de unge viser modstand mod regimet ved at søge bort fra islam. Rigtig mange mennesker er dybt frustrerede over de vilkår, de lever under."

En del af menigheden

Niels Nymann Eriksen fortæller, at kristne iranere ikke er et splinternyt fænomen i Danmark.

"For eksempel har frikirken Church of Love været der i mange år, men det er nyt, at arbejdet er ved at slå rod på Vesterbro," siger han.

I Apostelkirken arbejder de meget på, at farsi-gruppen bliver en del af menigheden.

"Vi har lavet forskellige initiativer for at knytte bånd mellem de farsi-talende og de danske medlemmer af menigheden, men sprogbarrierer giver os nogle begrænsninger - en del af dem taler nemlig ikke meget andet end farsi," siger sognepræsten.

"Jeg ser en stor fare for, at folkekirken bliver monoetnisk i et multietnisk samfund. En af vores helt klare visioner er, at vores menighed skal være multietnisk - et fællesskab, der ikke kun består af danskere."

Højskole med bibelundervisning på farsi

Luthersk Mission Højskole (LMH) er blevet udfordret til at komme med et tilbud til den gruppe af farsi-talende, som kommer til Danmark og som nye kristne, eller som er kommet til tro i Danmark inden for det sidste års tid.

Det fortæller forstander på LMH Henrik Nymann Eriksen.

"De er enten blevet døbt her eller går til dåbsoplæring og har brug for oplæring som alle nye kristne."

"Samtidig står de i en integrationssituation, og vi kan se nogle muligheder i at kombinere deres behov med vores integrationslinje."

Udfordringen er resulteret

i et tredelt tilbud fra første august i år. En tredjedel kommer til at bestå af LMH's traditionelle integrationsstilbud med fag som dansk og samfundsorientering og individuelle vejledningssamtaler. En tredjedel bliver bibelundervisning oversat til farsi og en tredjedel valgfag sammen med de danske elever.

Samme sprogkrav

Bibelundervisningen sker ud fra grundlæggende bibelske skrifter som 1 Mosebog, Johannesevangeliet og Romerbrevet, et til to små breve i Ny Testamente samt troselære.

LMH's danske lærere vil stå for bibelundervisningen, men troselæreundervisningen bliver på engelsk ved Niels Nymann Eriksen, som er præst ved Apostelkirken, hvor flere af eleverne kommer fra. Begge dele bliver tolket til farsi.

Forstanderen fortæller, at de har regnet på det, og med mindst fire farsi-talende elever kommer det til at hænge økonomisk sammen at ansætte en ekstra time-lærer med en farsi-talende assistent og en tolk.

Trods tolkehjælp har LMH samme sprogkrav til de farsi-talende elever som til

almindelige integrations-elever. De skal kunne lidt i forvejen, som de kan bygge oven på.

Økonomiske sten på vejen

Henrik Nymann Eriksen fortæller, at der ikke er problemer med at finde nogle farsi-talende, der gerne vil gå på LMH, men de støder på

mange sten på vejen til at få det nye projekt op at køre - især af økonomisk karakter.

"Det er en udfordring for både asylansøgere og for dem, der er inde i det treårige integrationsforløb. De sidste erafhængige af, om kommunen vil betale," siger han.

"Hvis ikke det lykkes, må vi prøve at finde danske

kristne venner og fonde, der kan hjælpe."

Forankre i tro

LMH-forstanderen synes, det er meget opmuntrende at høre om vækkelse blandt farsi-talende mennesker - ud over hele verden.

"Jeg håber, at vi med det nye tiltag kan hjælpe nogle af de nye kristne til at blive forankrede i den kristne tro, sådan at de kan slå dybe rødder i evangeliet og blive vidste om, hvad det vil sige at være kristne," siger han.

"Og at vi kan være med til at give dem et solidt åndeligt fællesskab." kl

To ønsker til fremtiden for LM på Bornholm; Bevar det lokale missionsarbejde i de små kredse, og hold sammen på fællesskaberne i de enkelte kredse

Ny frimenighed i Herning

Frimenigheden LM-kirken i Herning er nu en realitet. Den er blevet oprettet af to omgange. Først fredag den 1. juni, hvor der var indmeldelsesfest, og den 18. juni var der så stiftende generalforsamling, hvor 49 medlemmer vedtog vedtægter og valgte ældste- og menighedsråd.

Siden er yderligere 10 medlemmer kommet til.

LM-kirken er en selvstændig frimenighed i nært samarbejde med LM-kredsen i Herning. Man har planer om at holde to gudstjenester om måneden. *kl*

Bornholmere drøftede frimenighed

130 bornholmere mødte op til en snak om eventuel opstart af frimenighed på øen, da afdelingsstyrelsen den 19. juni inviterede til dialogmøde i Østermarie missionshus, hvor den store sal i dagens anledning var helt fyldt op.

Ruben Elleby, der er næstformand i afdelingsstyrelsen, tog i sit oplæg udgangspunkt i den folkekirkelige situation og mente, at tiden nu er kommet til at handle. Samtidig gjorde han det også klart, at det er medlemmerne, der skal afgøre spørgsmålet om dannelse af frimenighed og ikke afdelingsstyrelsen.

"Afdelingsstyrelsen starter ikke en frimenighed, men vi vil gerne støtte og hjælpe dem, der vil gøre det," sagde han.

Der var også oplæg ved frimenighedskonsulent Birger Reuss Schmidt, der fortalte om de frimenighedsmodeller, som praktiseres i Luthersk Mission.

LM i Nexø er længst fremme med de mere konkrete overvejelser. Her går den lokale bestyrelse ind for at danne en lokal frimenighed. I kredsene i Aakirkeby og Rønne er man mere afventende. En spørgeskemaundersøgelse i Rønne har vist, at godt 10 procent af LM'erne her vil melde sig ud af folkekirken, mens knap 60 procent vil blive. 30 procent har ikke taget stilling.

Flere repræsentanter fra de små kredse på øen udtrykte ønsket om en afdelingsfrimenighed, der kunne tilbyde gudstjenester og kirkelige handlinger parallelt med det lokale arbejde. Enkelte meddelte også, at de havde meldt sig ud af folkekirken efter indførelsen af et ritual for homoseksuelle ægteskaber.

Fra alle sider blev to ønsker til fremtiden understreget: at det lokale missionsarbejde i de små kredse bliver bevaret, og at man så vidt muligt holder sammen på fællesskaberne i de enkelte kredse.

En arbejdsgruppe vil nu arbejde videre med at konkretisere overvejelserne om frimenighed på Bornholm. *kl*

Vil Tyrkiets nye forfatning sikre religionsfrihed?

Tyrkiets Forfatningsråd (AUK) er begyndt at skrive et udkast til en ny forfatning for landet og er begyndt med afsnittet om borgernes grundlæggende rettigheder. Det skriver nyhedsbureauet Compass Direct.

Det er stadig ikke klart, om den nye forfatning vil sikre en neutral stat og en effektiv beskyttelse af ytringsfrihed, trosfrihed og religionsfrihed for alle.

Mange religiøse grupper har igennem lang tid haft problemer med at praktisere deres religionsfrihed, og de har fremlagt deres synspunkter for AUK. Desværre modsiger nogle beslutninger, som regeringen har truffet for nylig, og ikke mindst den måde, de blev truffet på, håbene for en demokratisk stat, som respekterer de grundlæggende menneskerettigheder.

Tyrkiet er et pluralistisk samfund. Imidlertid viser det tyrkiske regeringsparti, AKP, ikke, at de har indset, at det er nødvendigt at se den virkelighed i øjnene og løse de problemer, som alle religiøse grupper og trosretninger står over for. *kl*

*Bed for Tyrkiet og for de tyrkiske kristne.
Læs mere på www.dlm.dk/tyrkiet*

Tre film på ét minut

LMH har nyt valgfag på tapetet. Faget hedder L. M. Hollywood og beskæftiger sig med filmproduktion fra a til z

LMH's nyeste valgfag beskæftiger sig med filmproduktion. Filmholdet er klar til optagelse.

AF FILMHOLED F-12

"Ro på settet - kamera kører - action!"

Det er Joachim, der råber. Han er instruktør på filmholdets anden produktion dette forår.

Vi befinder os i en nyudsprunget bøgeskov, på optagelse med L. M. Hollywood, højskolens nye valgfag for folk med lyst til film.

Selvom faget kun har 14

lektioner til rådighed, er praksis en stor del af undervisningen.

Ringenes Herre på et minut

I dag er temaet hentet fra en klassiker.

"Vi har givet os i kast med *Ringenes Herre* på et minut. Det er noget af en udfordring at skulle sortere alt overflødig materiale fra og skære en film helt ind til benet, men resultatet er en

film med udtryk," fortæller Sara, mens skuespillerne, Zenia og Lasse som Frodo og Sam, gøres klar til næste scene.

Høj grad af elevstyring

Mathias Kure underviser i faget og må nøjes med at hjælpe lidt til i dag.

"Det er eleverne, der skriver manuskriptet, og de klarer hele produktionen selv," forklarer han.

Zenia er i dagens anledning klædt i spraglede bukser og bærer sort paryk. Hun uddyber:

"Når man laver film, er forskellighed en nødvendig resurse, så der er lagt vægt på at skabe et kreativt forum og plads til en høj grad af elevstyring."

Eleverne har varierende erfaring

Elevernes kendskab til filmproduktion varierer. Lasse har været med på en professionel produktion, mens andre aldrig har holdt et kamera før. Det er nu ikke et problem.

"Vi har fokus på det grundlæggende, så der er plads til alle" understreger Mathias Kure.

I begyndelsen af efterårsholdet

Det er muligt at følge undervisningen i produktion af kortfilm, hvis man er elev på LMH's efterårshold 2012. Faget bliver placeret i begyndelsen af opholdet, så der er mulighed for at arbejde videre på egen hånd i fritiden derefter.

Forårsholdets produktioner blev vist til tilbagebliksaften i maj og vil i fremtiden kunne findes på nettet.

Den fortabte far

AF KAJA LAUTERBACH

Generelt er faderrollen i krise i samfundet. Det er baggrunden for temaet i tidskriftet Budskabet nummer 4, 2012, skriver redaktør Ole Solgaard i lederen.

Temaet er: *Den fortabte far - hvor blev han af?*

Ole Solgaard fortsætter:

Der er hårdt brug for kristne mænd, der tør være dem, de er: mennesker, der falder i synd, men som har fundet tilgivelse og en ny identitet i Kristus.

Ikke mindst er der brug for, at vi, der er mænd, tør være mænd for Kristus. Vi er ikke

kaldet til at være kønsneutrale. Kristus er Kirkens hoved, og vi mænd har fået en "hoved-rolle" i hjemmet og i menigheden (Ef 5,23).

Har mænd glemt at være mænd?

Budskabet ønsker at udfordre læserne med Bibelens billede af Gud som far – og af det særlige ansvar, som mænd og fædre har fået! Et par af de spørgsmål, som forfatterne til bladets artikler forsøger at svare på, er:

- Har mænd glemt at være mænd? Har fædre glemt at være fædre?
- Er dagsordenen og an-

svaret overladt for meget til kvinderne i hjem, samfund og menighed?

Ud over bibelteologiske aspekter handler artiklerne både om kønnnet og kirken og om at være "mand med glæde" og om "manderollen i krise".

Brug for mange genbrugsvarer

"Når der sælges mange varer, har vi også brug for mange varer."

Arne Bruun er medarbejder i LUMI Genbrug i Hillerød. Den glædelige omsætningsfremskud i LM's genbrugsarbejde får ham til at opfordring Tro & Missions læsere til at være opmærksomme på muligheder for at aflevere ting til LM's syv genbrugsbutikker.

"Hvis vi har tømt vores egne pulterkamre og skabe, har vi jo alle et stort eller mindre antal mennesker – for eksempel naboer og arbejdskolleger – som vi tilbyde at hjælpe med at rydde op." *kl*

Olga og Flemming Stidsen; Det var noget af det største, man som missionær kan opleve. Vi har været med til at bygge kirke – ikke bare en bygning, men en menighed af levende sten

Sankt Hans i Bylderup-Bov

LM of friskolen havde inviteret lokalsamfundet til hygge, leg og sang ved bålet

FOTO: OLAF LAGONI

120 sønderjyder trodsede det kolde Sankt Hans-vejr og deltog i bålfejt og hygge i Bylderup-Bov friskoles skolegård. Heraf flere, som normalt ikke kommer til møderne i LM-kredsen.

LM Bylderup-Bov og friskolen stod i fællesskab for

arrangementet, som de har gjort i mange år, fortæller kredsformand Olaf Lagoni.

Cowboyaktiviteter

Efter fællesspisning var der god tid til snak, hygge, leg og boldspil.

Mange af aktiviteterne

havde rødder i cowboyens verden – blandt andet stovlekast, hesteskokast og cowboyhatkast.

Skoleleder Ejnar Landkildehus holdt båletalen, før der blev sunget ved bålet, som det trods den megen regn lykkedes at få gang i. *kl*

FOTO: FLEMMING STIDSEN

Ingen fest uden lagkager – heller ikke i Quequeña i Peru.

Kirkeindvielse i Quequeña

AF DITTE OLSEN

For to år siden var der ingen evangeliske kristne i bydelen Quequeña i Arequipa, Peru. Men LM's missionærer Olga og Flemming Stidsen kan nu glæde sig over, at deres arbejde i området har båret frugt.

I søndags deltog de sammen med menigheden i en festlig kirkeindvielse, hvor der blev serveret lagkage, og den norske leder af missionsarbejdet i Peru klippede den røde snor over.

"Det var stort – noget af det største, man som missionær kan opleve. Vi har været med til at bygge kirke

– ikke bare en bygning, men en menighed af levende sten," siger Olga og Flemming Stidsen.

Ny kirke og ny præst

Den lille menighed i Quequeña, som tæller cirka 20 medlemmer, har ikke kun fået ny kirkebygning, de har også fået ny præst.

Den tidligere præst Fidel Mamani Ito er nemlig blevet udnævnt til ledende præst på landsplan. Det gav lidt bekymring at skulle have ny præst, fordi Fidel har været krumtappen i menighedsopbygningen, fortæller Flemming Stidsen.

Den nye præst, 37-årige Maximiliano García, er sam-

men med Olga Stidsen allerede gået i gang med at besøge alle menighedens medlemmer og andre kontakter.

De går fra dør til dør i området hver eftermiddag og får også fortalt mange nye mennesker om Jesus.

"Maximiliano García er uddannet på kirkens præsteseminarium SETELA. Og så har han to års erfaring som præst i byen Crucero højt oppe i bjergene, hvor han har gjort et virkelig godt stykke arbejde. Vi håber og beder om, at brødrene i kirken vil tage godt imod ham – også selv om han er en ganske anden person end Fidel," siger Flemming Stidsen.

Unge bag evangelisation i Skjern

Byens beboere kan opleve Jesus gennem praktisk hjælp, teltmøder og gadeevangelisation

AF KAJA LAUTERBACH

"Vi ønsker på alle mulige måder at vise, hvem Jesus er."

Sådan forklarer 19-årige Sebastian Olesen, hvorfor kristne fra de fleste kirker i Skjern er gået sammen om et stort evangelisationsprojekt fra den 9.-13. juli.

Han er en af fire initiativtagere til projektet, der er bygget op om tre aktiviteter:

- Et åbent og gratis arrangement i teltet ved Kirkeskolen i Skjern om aftenen. Disse aftener vil indeholde

en kort tale, mini-koncerter, sang, vidnesbyrd af lokale kristne om deres liv med Jesus og mulighed for forbøn. Efter hvert møde vil der være gratis kaffe og kage og mulighed for samtale.

- Gadeevangelisation hver eftermiddag.

- I løbet af ugen vil en gruppe kristne hjælpe indbyggerne i Skjern med at få ordnet hus og have, ryddet op i garagen og andre praktiske gøremål.

Flere fik samme vision
Det hele begyndte med, at

Sebastian Olesen fik tanken om at lave et evangeliseringsfremstød, en dag han sad og bad. Han var lidt usikker på, om det kunne være fra Gud, men blev afklaret, da en vens kæreste fik samme vision.

Nu er de fire unge i hovedudvalget, der har brugt mange timer i bøn og med at organisere projektet.

En af dem er Filip Eriksen fra Skjern. Han siger:

"Skjern kan forvente at se Gud, som de aldrig har set ham før. Som en levende Gud, der er nær nu og her.

De kan forvente at komme til at se sig selv som syndere, der har brug for en frelser."

Alle de praktiske opgaver er fordelt på 12 team med hver deres arbejdsopgave: blandt andet gadeevangelisation, bøn og faste døgnet rundt hele ugen, ophængning af plakater, uddeling af flyers, kagebagning, lyd, lys og teknik, vidnesbyrd og opfølgning.

Mange arbejder sammen
Langt de fleste kristne forsamlinger i Skjern er kom-

met med positive tilbagemeldinger og tilsagn på de unges forespørgsel om støtte af forskellig slags og mulighed for at fortælle om projektet i menighederne.

Det betyder, at arrangørerne og medhjælpere kommer fra blandt andet Indre Mission, LM-kirken, Chin Bethel Church, Luthersk Mission, Folkekirken, Pinsekirken og Skjern Bykirke.

"Når Guds nød kommer over en, så handler det kun om at nå nogle mennesker med evangeliet om Jesus," siger Sebastian Olesen.

Gud længes efter at møde DIG...

Skjern kan møde Jesus på mange måder i uge 28.

lohse;

Vibeke Sode Hjorth; Vi har brug for respons fra læserne. Vi kan ikke sidde her i vores "bur" og vide alt, hvad der er brug for rundt omkring

Udvalget af bøger forøget med 50 titler

Første april blev LM's forlag en del af Forlagsgruppen Lohse i Fredericia. Det gav travlhed blandt medarbejderne. Mange nye kunder og bogsælgere skulle registreres - og de 50 titler, der flyttede med fra Hillerød, skulle finde plads både i medarbejdernes bevidsthed og på hylderne på lageret.

LogosMedia-bøger i bogsalg

Bogsalg, der er tilknyttet Forlagsgruppen Lohse, må kun sælge det, som de køber hjem via forlaget. Det vil stort set kun sige bøger, som Forlagsgruppen udgiver - og den pulje er LogosMedias bøger nu med i. Det betyder, at LogosMedias bøger nu har mulighed for at komme ud i alle Lohses bogsalg.

"Det er den måde, vi gerne vil påvirke på. Det handler både om teologisk orientering og om økonomi," siger forlagschef Vibeke Sode Hjorth.

Hvis nogle bogsælgere har ønsker om bøger fra andre kristne forlag i Danmark, er der ofte mulighed for at tage dem hjem - dog ikke til lager. Lohse sælger kun musik, der bliver udgivet på - eller forhandlet gennem - Refleks Musik.

For øvrige bøger eller udenlandsk musik henviser de til Bethesda's Boghandel i København eller Den kristne Boghandel i Skjern. Varerne kommer med posten, og så er det lige meget for modtageren, om de bliver sendt fra Fredericia, København eller Skjern. *kl*

FOTO: KAJA LAUTERBACH

Kirsten Nielsen kan se bogsælgernes ansigter for sig

Kirsten Nielsen har været forlagsassistent ved Forlagsgruppen Lohse i knap 36 år. Hun er forlagets primære kontakt til bogsælgere og arbejder cirka halvtid på kontoret og halvtid på lageret. Her "plukker" hun bøger, det vil sige samler bøger sammen til forsendelse ud fra bestillinger.

Rigtig mange af LogosMedias tidligere bogsælgere mødte hende ved fire orienteringsmøder om forlagssammenlægningen, som de to forlag holdt sammen i januar og februar.

LogosMedias bogsælgere er ikke bare blevet overført til at være bogsælgere for Lohse. Efter møderne har de selv skullet melde sig til, og det har cirka 50 gjort indtil videre. Kirsten Nielsen håber, der kommer endnu flere til.

Nyt telefonnummer - samme hjemmeside

"Det var nogle fantastiske møder, hvor alle var positive. Jeg er rigtig glad for at have mødt mange af bogsælgere, så jeg ser nogle ansigter for mig," siger Kirsten Nielsen.

LogosMedias bogsælgere har været vant til altid at tale med den samme. Kirsten Nielsen erkender, at det bliver svært at leve op til det, og ved møderne gjorde hun meget ud af at sige, at hun ikke er Birgit Korsgaard.

Hos LogosMedia blev bøgerne som regel afsendt samme dag, som de blev bestilt - det sker ikke altid hos Lohse. Telefonerne hos Lohse er kun åbne få timer om dagen, og de anbefaler, at kunderne bestiller via hjemmesiden eller via mail. De forventer dog at kunne udvide telefontiderne hen over sommeren i forbindelse med en større omlægning af funktionerne i Indre Missions Hus. Det betyder så også, at der bliver flere forskellige om at besvare telefonopkaldene.

Kirsten Nielsen oplever heldigvis, at både hun og de nye forhold er blevet taget godt imod.

LogosMedias kunder skal kun vænne sig til et nyt telefonnummer, nu hvor deres kontakt er til Lohse. Indtil videre virker hjemmesiden www.logosmedia.dk nemlig endnu, og derfra kan man komme videre til www.lohse.dk. *kl*

LogosMedia har nu 11 medarbejdere

Forlagschef er sikker på, at sammenlægningen af LogosMedia og Forlagsgruppen Lohse er vejen til de bedste kristne bøger

AF KAJA LAUTERBACH

"Det er spændende med nye medarbejdere, som har en anden måde at gøre tingene på. Og det er dejligt med en udvidet redaktion, så der kommer flere øjne på, når bøger og manuskripter skal vurderes. Det bliver bøgerne kun bedre af."

Sådan udtrykker forlagschef Vibeke Sode Hjorth umiddelbart sin reaktion, efter af LM's forlag LogosMedia er blevet en del af Forlagsgruppen Lohse.

Hun taler om LM's to medlemmer af det fælles redaktionsudvalg for Forlagsgruppen Lohse og om Flemming Bak Poulsen, der fortsætter som redaktør på halv tid. Han har hjemmekontor, men er i Fredericia cirka to dage om måneden og på LM's sekretariat hver onsdag.

Bogsælgere vil det her
Forlagschefen glæder sig rigtig meget til samspillet i det fælles redaktionsudvalg, der ud over LogosMedia

består af repræsentanter for Credo og Lohse og af fire medarbejdere.

"Jeg er sikker på, at det er vejen til at sikre de bedste kristne bøger til forskellige målgrupper," siger hun og understreger, at hun ser frem til at få mere gang i det nye samarbejde.

"Vi er glade og taknemmelige og oplever, at LM's bogsælgere gerne vil det her," siger hun.

Vil gerne høre fra kunder
Forlagsgruppen Lohse består af fire underforlag: Lohse, Fokal, LogosMedia, Credo samt Kolon og Refleks Musik.

De forskellige underforlagsroller er ikke endeligt defineret. Vibeke Sode Hjorth fortæller, at det er en af de første ting, det fælles redaktionsudvalg skal arbejde med.

Samtidig spørger hun, om det mon er meget vigtigt, at man kan se med det samme, om man har LogosMediabog eller en Lohsebog i hånden.

Hun vil også meget gerne høre fra kunder og samarbejdspartnere, hvis de

oplever, at LogosMedia "for-svinder", for det er på ingen måde intentionen.

Stort ansvar

Vibeke Sode Hjorth tænker meget over, at det er et stort ansvar at være *forlaget* for missionsdelen af kirken. Men hun er ikke bange for, at det skal føre til negative monopol-lignende tilstande.

"Vi arbejder sammen med mange frivillige i blandt andet redaktionsudvalget, der har fingeren på pulsen i forhold til, hvad der sker blandt de kristne," siger hun og understreger:

"Men vi har brug for respons fra læserne. For at de fortæller os, hvad de mangler, og hvad de synes, vi bør udgive. Vi kan ikke sidde her i vores "bur" og vide alt, hvad der er brug for rundt omkring."

Udvikle forfattere

Forlagschefen håber, at det større forlag kan føre til bedre forhold for danske forfattere.

"Markedet - og dermed kundegruppen - er samlet

nu, og vi planlægger færre titler, end de to forlag havde til sammen. Derfor kommer den enkelte bog nu i større oplag end tidligere," forklarer hun.

"Forfatterne skal også kun henvende sig ét sted nu. Og med flere underforlag, er der flere muligheder for, at den planlagte bog kan passe ind et eller andet sted."

"Det er Forlagsgruppen Lohses mål, at vi gerne vil være med til at udvikle danske forfattere, nu hvor ressourcerne er samlet ét sted. Måske gennem forfatterkurser."

Kommer noget godt ud af
Samtidig med sammenlægning med LogosMedia har der været en intern omstrukturering i Indre Missions Hus, hvor Indre Missions Tidende og Lohse er blevet samlet i en fælles afdeling: tekst og grafik.

"Det er mange forandringer på én gang, men jeg tror, at der på langt sigt kommer noget godt ud af det," siger Vibeke Sode Hjorth.

Jørn Bech; Temaet Åndsfrihed var velegnet, fordi det også har en politisk side. Og det gav kontakt til mange mennesker

Folk og politikere i Allinge

Bornholms kirker og foreninger satte et tydeligt præg på det politiske Folkemøde

AF BIRGER PEDERSEN
FRITIDSJOURNALIST BORNHOLM

De var der alle sammen. Alle dem, vi til daglig kan se i fjernsynet: politikere og organisationsfolk, journalister og komikere. De stod nede på havnen i kø for at købe is. De stod der og talte med dem, som de til daglig taler med på Christiansborg og i København. Og engang imellem snakkede de også med helt almindelige mennesker.

Jo, alle der var noget, eller gerne ville være noget, alle, som gerne ville bestemme og have indflydelse, de måtte til Allinge fra 14.-17. juni, også selv om der kom besøg af en lille mand fra Kina midt i det hele. De skulle jo holde deres tale på Folkemødet i Allinge og nyde den gode afslappede stemning og det fine vejr, som Bornholm næsten var ene om at byde på i disse dage.

Alt for lange køer
Bornholms Politi anslår, at der tilsammen har været omkring 32.000 mennesker i Allinge i løbet af de fire dage. Når man så tænker på, at Allinge til daglig ikke

En del frikirker, Bibelselskabet, Dansk Missions Råd og Evangelisk Alliance var gået sammen om et telt ved Folkemødet.

har meget over 1.000 indbyggere, kan man sige sig selv, at der var rigtig mange.

Og der var alt for lange køer til iskiosk og pølsebod. Men bornholmerne lover, at det vil blive meget bedre næste år.

Bertil Haarder (V) blev hyldet som ophavsmand til Folkemødet i Allinge. Han havde været til Folkemøde i Sverige og fundet ud af, at det burde omplantes til dansk. Og da samme Bertil Haarder var til Folkemødet sidste år, efterlyste han kirkerne. Og de – og de kirkelige organisationer – var så til stede på mange forskellige måder i år.

Religionsfrihed og gospel
Folkekirken i Allinge havde jo kirken, så det var bare at åbne døren. Her blev holdt andagt, gudstjeneste eller

FOTO: BIRGER PEDERSEN

aftensang hver dag under Folkemødet. Ved aftensangen lørdag medvirkede gospelkoret "Mighty Sisters".

Frikirkelederen John Mester fra Allinge tog initiativ til et stort telt på havnen. Det hed "Mellem Himmel og Jord". Foruden en del frikirker var også Bibelselskabet, Dansk Missions Råd, Evangelisk Alliance med flere med her. I teltet var der flere debatter.

Fredag middag debatterede man for eksempel "Religionsfrihed – og lighed". Her deltog kirkeminister Manu Sareen sammen med blandt andet Erling Tiedemann fra Den katolske Kirke og Morten Thomsen Højsgaard fra

Bibelselskabet. Efter John Mesters mening var debatten meget pæn, men den trak mange mennesker.

John Mester siger, at det har været et stort arrangement, som har kostet både penge og arbejde, men han synes, det har været umagen værd. Han mener, at der har været 3.000 mennesker i "Mellem Himmel og Jord".

Teltet var stort og placeret et sted, hvor mange mennesker kom forbi. Foruden debatterne var der receptioner i teltet, og der blev arrangeret pilgrimsvandring ud fra teltet og afholdt gospelkoncerter på en scene, som lå i umiddelbar nærhed af teltet. Gospelkoncerterne tiltrak

rigtig mange mennesker.

Debatter om åndsfrihed
Luthersk Mission var gået sammen med Indre Mission, Evangelisk Luthersk Missionsforening, Kristelig Handikapforening, Foreningen af Kristne Friskoler og Kristent Pædagogisk Institut.

Teltet var mindre og lå et sted, hvor det ikke var så naturligt for folk at komme indenom. Det overordnede tema her var Åndsfrihed, og siderne i teltet var udsmykket med de 21 teser om åndsfrihed, som blev udsendt tidligere på foråret.

Torsdag eftermiddag begyndte man her med en debat mellem Birgitte

Stoklund Larsen fra Grundtvig-akademiet og Børge Haahr Andersen fra Dansk Bibel-Institut. Emnet var Åndsfrihed i Folkekirken, og det trak så mange mennesker, at teltet var fyldt.

Fredag var et af temaerne Åndsfrihed og Kristne Friskoler. Her medvirkede Carsten Hjorth Pedersen og Niels Kousgaard fra Kristent Pædagogisk Institut og Hans Jørgen Hansen fra Foreningen af Kristne Friskoler. Og lørdag eftermiddag talte Bertil Haarder om "Hvilken karakter og betydning har åndsfrihed?"

Umagen værd

Formanden for LM-Bornholm, Jørn Bech, indrømmer, at det var et stort praktisk arbejde, men han mener, at fordi man havde et tema, som egnede sig – temaet om åndsfrihed – var det umagen værd. Temaet var velegnet, fordi det også har en politisk side. Og det gav kontakt til mange mennesker.

Foruden de nævnte kirkelige arrangementer havde også Kirkens Korshær og Frelsens Hær en stand og indbød til debatter. I det hele taget var det samlede arrangement så omfattende, at det var let at drukne i mængden. Men der var almindelig enighed om, at det var spændende og berigende dage ved Folkemødet i Allinge.

Planerne om et trossamfund i LM tager form

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

I det sidste halve års tid er LM's folkekirkespor og frimenighedsspor blevet udfordret af en helt tredje mulighed, nemlig oprettelsen af et landsdækkende trossamfund.

På landstyreområdet den 15.-16. juni besluttede LM's ledelse, at der skal arbejdes videre ad dette spor. Også selv om det på nuværende tidspunkt ikke er helt klart, hvor sporet ender.

"I første omgang vil vi arbejde frem mod en enkel og praktisk model for et trossamfund". Så kan det være, at det hen ad vejen vokser til noget mere. Men det handler ikke om, at hele LM skal være et trossamfund,

Asger Mogensen mener, at der er behov for et trossamfund i LM.

samfund". Så kan det være, at det hen ad vejen vokser til noget mere. Men det handler ikke om, at hele LM skal være et trossamfund,

siger national chef Carsten Skovgaard-Holm.

Ideen med trossamfundet – som indtil videre er en teknisk betegnelse – er at imødekomme dem, der nu melder sig ud af folkekirken, men som ikke vil eller ikke har mulighed for at være med i en frimenighed.

Kirkelige handlinger
"Indtil videre handler det om muligheden for at få foretaget kirkelige handlinger," siger Carsten Skovgaard-Holm.

Han understreger, at der endnu er mange ting, der skal afklares. Det gælder

ikke mindst juridiske forhold. Da der er tale om en organisatorisk principiel sag, vil den komme på generalforsamlingens dagsorden til oktober, og der vil også blive en høringsfase.

Finansieret af kirkeskat
Landsstyremedlem Asger Mogensen er formand for det hurtigtarbejdende udvalg, der stod bag en rapport til Landsstyremødet.

Han forestiller sig, at det landsdækkende trossamfund skal finansieres ved, at medlemmerne betaler den kirkeskat, de sparer ved at melde sig ud af folkekirken.

En eller flere ansatte eller ulønnede præster vil så rejse rundt i landet og foretage de kirkelige handlinger, som der lokalt er behov for.

Kirkesamfundet skal ikke tilbyde et menighedsfællesskab til medlemmerne, som jo hører til i en lokal LM-kreds, hvor de har deres primære åndelige tilhørssted.

Skal have et tilbud

Asger Mogensen mener, at der er behov for det tilbud, som nu er på tegnebrættet.

"Vi må se i øjnene, at der er mange, som ønsker at forlade folkekirken, men ikke ønsker at melde sig ind

i en frimenighed. Dem skal vi have et tilbud til," siger han.

På længere sigt kan Asger Mogensen forestille sig, at trossamfundet bliver en slags resursebank for frimenighederne og dermed vil reducere behovet for at ansætte lokale præster i frimenighederne. Men første fase skal være et tilbud til de LM'ere, som ellers ville være kirkeløse.

"Der er mange åbne områder. Vi vil gerne undersøge lidt i afdelingerne, om der er efterspørgsel efter et trossamfund," siger national chef Carsten Skovgaard-Holm.

verden;

Carsten Skovgaard-Holm; Vi vil gerne bakke op om, at andre går ind og tager åndeligt ansvar, når flertallet af åndelige hyrder i folkekirken svigter

Rob Williams og hans hjælper Alberto afhenter tomme olietønder på MAF's hangar i Dili, Østtimor.

Tomme benzintønder hjælper farmere

MAF's flybenzin bliver fragtet til Østtimor fra Australien i tønder, men det kan ikke betale sig at sende tønderne retur.

Derfor bliver de afhentet af Rob Williams til den lokale NGO "Drums on Farms". Rob Williams er gode venner med MAF-pilot Jonathan Lowe, og han har fået en god idé, som hjælper mange lokale farmere.

De tomme olietønder bliver renset omhyggeligt og derefter uddelt til farmerne til opbevaring af deres korn. Hver farmer kan få to til tre tønder, og indtil videre er der fordelt 600 tønder.

Det anslås, at 30 procent af alt korn på Østtimor bliver ødelagt af skadedyr, men de lufttætte tønder kvæler de aggressive snudebiller og forhindrer rotterne i at spise kornet. Læs flere detaljer herom på www.drumsfarm.dk.

Et nyt program er netop blevet lanceret af IFAD (The International Fund for Agricultural Development), som vil anvende 5.6 millioner dollar til en storstilet version af projekt "Drums on Farms". Læs mere på www.ifad.org/newsroom. kl

Ny daglig leder af Bibellæser-Ringen

Bibellæser-Ringen (BLR) har ansat Lasse Holmgaard Iversen, Aarhus, som daglig leder fra 1. september.

Lasse Holmgaard Iversen er bachelor i teologi fra Menighedsfakultetet i Aarhus 2009, teologisk kandidat fra Aarhus Universitet 2011 og har gennemgået pastoralseminariet. Pt. er han fungerende

landssekretær i Evangelisk Luthersk Netværk.

Om opgaven som daglig leder for BLR siger han:

"Bibelen er den direkte vej fra Gud til os, og det er afgørende, at vi får læst og lader os inspirere af 'Den gode bog'. Derfor er BLR's intention om at hjælpe danskere til at blive gode bibellæsere vigtig og noget, jeg ser frem til at arbejde med på".

30-årige Lasse Holmgaard Iversen afløser generalsekretær Roar Steffensen, der er ansat som præst for Hedensted Valgmenighed. kl

Alvorlig situation kalder på enhed

Ni forskellige kirkelige organisationer og bevægelser er gået sammen om at sende åbent brev til Den danske Folkekirke

AF KAJA LAUTERBACH

For første gang har ni organisationer bestående af blandt andre LM, IM og DanskOase udsendt et såkaldt hyrdebrev sammen. Anledningen er indførelsen af et ritual for vielse af homoseksuelle i Den danske Folkekirke.

Hyrdebrevets afsendere har søgt enhed mellem forskellige organisationer og bevægelser, der i denne sag deler en stor bekymring for folkekirken og et stort håb til kirkens herre, hedder det i indledningen til brevet.

Videre opfordrer brevet til, at man sætter hinanden fri til at drage de konsekvenser af situationen, som ens samvittighed påbyder - og til, at man ser hinandens forskellige valg som forskel-

Hyrdebrevet opfordrer til, at man giver hinanden frihed til at tage forskellige konsekvenser af den aktuelle situation.

lige sider af samme nød.

Åndeligt lederskab

DanskOases ledelse skriver på sin hjemmeside om det usædvanlig samarbejde:

"Det er et usædvanligt skridt at tage, men vi står også i en usædvanlig situation midt i en tid med forvirring og kirkelig splittelse."

"Vi ønsker at demonstrere

enhed og fællesskab, og det er påkrævet for DanskOase at udvise et tydeligt teologisk og åndeligt lederskab og drage omsorg for både den enkelte kristne og de enkelte menigheder i vores netværk."

National Chef i LM Carsten Skovgaard-Holm siger, at LM er gået med i det store fællesskab, fordi det er vigtigt, at de, der ønsker at følge Bi-

belens ord - også i spørgsmålet om homoseksualitet - står sammen i så alvorlig og presset en situation.

"Når flertallet af åndelige hyrder i folkekirken svigter, er det vigtigt, at andre går ind og tager åndeligt ansvar. Det vil vi gerne bakke op i LM," siger han.

Hyrdebrevet kan læses på www.dlm.dk.

Ledertræningscenter fyldt op

Kristeligt Forbund for Studerendes Ledertræningscenter (LTC) har modtaget flere ansøgninger, end der er pladser, og de kan derfor til august stille med et fuldt hold på seksten elever - for første gang siden 2005/2006.

TLC ligger i Ødsted ti kilometer fra Vejle sammen med KFS's sekretariat.

"Vi er naturligvis glade

for, at der er så mange, der gerne vil bruge tiden efter gymnasiet på at være hos os. Det er ærgerligt ikke at kunne optage alle, da vi mener, at vores højskole har rigtig meget at byde på til mange forskellige mennesker," forklarer skolens forstander, Nicolai Skjøtt.

Praktikophold

Et LTC-ophold består af et

basismodul på fem måneder, fortæller forstander Nicolai Skjøtt.

"De fleste elever vælger dog at blive ni måneder og tage overbygningen med. Den inkluderer blandt andet tre uger i udlandet," siger han.

Knap en tredjedel af opholdet bruges på perioder væk fra skolen. I disse uger indgår blandt andet ud-

landsturen, men dog flest praktikuger inden for landets grænser. Her besøger eleverne gymnasiale skoler, besøger kristne studerende og udfører andre opgaver, som relaterer sig til KFS.

De sidste to tredjedele af opholdet benyttes på undervisning og hverdagsaktiviteter på skolen. Eleverne laver for eksempel selv laver mad. kl

To efterskoler lukker - den ene efter 60 års virke

Bestyrelsen og skolekredsen for den 60 år gamle Sommersted Efterskole har besluttet at indstille efterskolevirksomheden på skolen med udgangen af dette skoleår. Det skyldes, at det ikke er lykkedes at tiltrække nok elever til det kommende skoleår og dermed en anstrengt økonomi.

Fra næste skoleår var det ellers meningen, at Sommersted Ungdomsskole skulle ændre profil til sportsefterskole. Nye initiativer skulle sikre en tydelig kristen sportsprofil med kompetente trænere og høj faglighed.

Ligeledes har bestyrelsen for Søndbjerg Efterskole i Thyholm besluttet at lukke skolen på grund af for få elever. kl

Udviklingschef bliver ny landsleder for IMU

Tonny Dall Sørensen fra Haderslev tiltræder 1. september som ny landsleder i Indre Missions Ungdom (IMU).

Den kommende landsleder er 36 år og uddannet tømrer, men har det sidste år har han været udviklingschef for en stort anlagt relancering af Sommersted efterskole, der desværre ikke er lykkedes.

Tonny Dall Sørensen er ikke ukendt med IMU, da han fra 2001-2007 var ansat som ungdomskonsulent for IMU i Syddanmark. kl

eln;

Henrik Højlund; ELN's tilsyns- og vejlederordning er ikke ny. Det nye er, at ordningen er blevet markeret med en forbøns- og indvielseshandling

FOTO: OLE SOLGAARD

Omkring 350 mennesker deltog i ELN's indsættelse af Børge Haahr Andersen i Løsning Kirke.

ELN indsatte pastoral vejleder Fest på trods

AF OLE SOLGAARD

"Fra det dybe råber jeg til dig, Herre. [...] min sjæl venter på Herren". Længslen og nødråbet var mærkbart, da 350 mennesker var samlet til gudstjeneste i Løsning Kirke den 16. juni, hvor Børge Haahr Andersen blev indsat som pastoral vejleder.

Salme 130 og Salme 144 blev fremsagt med stort engagement af hele forsamlingen. Gudstjenesten var arrangeret af Evangelisk Luthersk Netværk (ELN) som reaktion på indførelsen af det folkekirkelige vielsesritual for to af samme køn.

På trods af den triste baggrund bar gudstjenesten præg af frimodig tillid til Gud. Nu fryde sig hver kristen mand blev sunget for

fuld udblæsning - til og med sidste vers: "... os skal ej fjenden skille".

Fire mennesker bad for Børge Haahr Andersen og den frivillige tjeneste, han står i.

Kun tilsyn med én menighed

I sin tale vedkendte Børge Haahr Andersen sig forpligtelsen til som hyrde at gå foran og tage kampen op, selvom han også kender trangten til at gemme sig bag andre.

"I en normalsituation kunne vi overlade til provster og biskopper at være åndelige vejledere, men efter vores overbevisning har kirkens ledere svigtet i forhold til bibel og bekendelse, og med et autoriseret ritual har de gjort dette svigt synligt og

permanent," sagde han.

Og så præsenterede den københavnske rektor på Dansk Bibel-Institut ellers vejlederordningen på sin vestjyske facon:

"Det handler om at bede cirka en gang om ugen for en menighed og at besøge menigheden og præsten én gang årligt for at se, lytte, give med- og modspil. Og det er meningen, at jeg kun skal tage mig af én menighed. Så er der andre vejledere, der tager sig af andre menigheder og præster."

Overvældende taknemmelighed

Knap en snes mænd havde taget den karakteristiske sorte kjole på; flere kunne have gjort det, men det store flertal var såkaldte lægfolk.

Den store opbakning fra

de mange lægfolk, der gav håndtryk og sagde "tak, fordi I gør det her," gjorde Børge Haahr Andersen rørt og taknemmelig, fortalte han efterfølgende.

Samtidig understregede den pastorale vejleder, at han sådan set "bare" blev indsat som repræsentant for flere vejledere i ELN-sammenhæng. Han er ny formand for det vejlederråd, der har eksisteret i seks år.

Initiativet er ellers blev opfattet mere dramatisk af andre. Oprindeligt skulle markeringen have fundet sted i en kirkebygning i Odense, men det nedlagde Fyns biskop, Kresten Drejergaard, forbød mod. Derfor blev gudstjenesten i sidste øjeblik flyttet til Løsning i Østjylland.

Læs leder side 17

Synliggørelse af manglende tillid

Det vakte en del postyr, da Evangelisk Luthersk Netværk (ELN) i forrige uge indkaldte til en gudstjeneste for at indsætte en pastoral vejleder i protest mod biskoppernes åndelige og teologiske svigt. Men er der overhovedet tale om en ny ordning?

Overordnet handler det om, at såvel menigheder som præster og ledere kan tilslutte sig et tilsyn eller åndelig vejledning.

Eksisterende ordning er synliggjort

De sidste seks år har ELN haft et Tilsyns- og vejlederråd, der har ansvaret for at udpege det nødvendige antal vejledere. Børge Haahr Andersen er ny formand for rådet. Men han er ikke ene om opgaven.

Det nye er ifølge ELN's formand Henrik Højlund, at ordningen nu er blevet markeret med en forbøns- og indvielseshandling for Børge Haahr Andersen, der repræsenterer vejlederkorpset, og at en række præster – foreløbig 58 – offentligt har tilkendegivet deres opbakning til ordningen.

Af de 58 præster er kun halvdelen sognepræster. Resten er enten pensionister, organisationsansatte eller valg-/frimenighedspræster. Og det er ikke dem alle, der har en konkret vejlederaftale.

Alternativ eller supplement

Striden om ordningen handler blandt andet om, hvordan tilsynet opfattes i forhold til biskoppernes tilsyn.

"Vi fastholder biskoppen som den tjenstligt over-

ordnede. [...] Men da tilliden til biskoppernes åndelige dømmekraft har lidt et afgørende knæk, søger vi samtidig teologisk-åndelig vejledning andetsteds fra," siger ELN selv.

Det afgørende punkt er, hvilken grad og karakter af tilsyn ELN lægger i indsættelsen af den pastorale vejleder. For at sikre sig, at der ikke stilles spørgsmålstegn ved, at det gejstlige tilsyn udføres af biskoppen, sendte Haderslevs biskop sin domprovst til Løsning for at overvære gudstjenesten.

Ifølge Kristeligt Dagblad kalder Københavns biskop Peter Skov-Jakobsen ELN's initiativ for "en meningsløs og ligegyldig provokation":

"Hvis der ikke er tale om et indgreb i biskoppernes gejstlige tilsyn, så er det jo en fuldkommen ligegyldig markering, de ønsker at lave med denne selvbestaltede indsættelse af en pastoral vejleder."

En mellemløsning, men ikke symbolsk ordning

Henrik Højlund forstår godt vreden hos nogle biskopper, og han erkender også, at der internt i ELN har været forskellige holdninger til sagen:

"Nogle ønskede faktisk, at vi indsatte en alternativ biskop. Andre ønskede slet ikke noget. Vi er blevet enige om en mellemløsning: en indvielse af en konkret person med det overordnede ansvar for vejlednings- og tilsynsordningen. Dermed går vi lige til kanten af systemet. Og det er ikke bare en symbolsk markering. Det er en varig ordning."

os

Præster og ledere om ELN's nye tilsyns- og vejlederordning:

Peter Rask, Silkeborg

Præst ved LM-frimenigheden Kirken ved Søerne:

Vi vil gerne signalere opbakning til ELN's initiativ. Derfor har jeg skrevet under. Men vi indgår ikke i et forpligtende samarbejde, da det i vores optik ikke er helt problemløst. Vi er med vilje med i LM af overbevisning, og dér er vi med i et netværk og et tilsyn, som dog ikke er særlig stærkt eller robust. Derfor tænker jeg også, at vi i LM har en udfordring med at få nogle af de varer på hylderne, som vi som menigheder har brug for.

Hans-Ole Bækgaard, Aarhus

Præst ved Aarhus Bykirke (valgmenighed tilknyttet Indre Mission)

Formand for Indre Mission:

Jeg er selv med i ELN's vejlederordning som præst. Og jeg støtter også protesten i ELN's initiativ med at indsætte en "pastoral vejleder". Men jeg synes, at ordningen med en "pastoral vejleder" endnu er meget uklar på visse punkter. Derfor har jeg ikke selv skrevet under.

Jens Peter Rejkjær, Hillerød

Landsformand for LM:

ELN tilbyder et tilsyn, som efterspørges af mange, og jeg vil ønske Børge Haahr Andersen alt godt og Guds velsignelse i tjenesten. Men vi tænker i LM ikke at skulle gøre brug af det. Afdelingsstyrelserne har tilsynet med vores præster og prædikanter.

Vi er opmærksomme på, hvordan vi kan efterkomme yderligere behov for tilsyn og synliggøre det over for kredse og frimenigheder i LM.

lmh;

Esther; Jeg var glad for at møde kristne danskere så hurtigt. Men jeg mødte ikke så mange unge mennesker

Hurtig kontakt har betydning

Esther har fået jævnaldrende danske venner og større sproglig frimodighed

AF DITTE OLSEN

Esther er 23 år og kvoteflygtning fra Burma. Hendes fulde navn er Esther Thian-RoSungLemTe, men det er nemt bare at sige Esther.

Som kvoteflygtning sprunger man over asylcenterophold og bliver med det samme bosat i en by i Danmark. Esthers første danske adresse i 2009 var et ungdomsbofællesskab i Skjern.

"Jeg var meget bange, mens jeg boede der, fordi de andre bofæller var mænd, som larmede meget hele tiden," fortæller hun.

LM tager hurtigt kontakt

Tværkulturel konsulent Enok Sørensen tager hurtigst muligt kontakt til nye kvoteflygtninge i Skjern. Han inviterede Esther til "Middag på Tværs", som LM i Skjern arrangerer en gang om måneden.

"Jeg var glad for at møde kristne danskere så hurtigt. Jeg var også med til noget syning for kvinder. Men jeg mødte ikke så mange unge mennesker," fortæller Esther.

Esther har ikke lyst til at komme ind på, hvorfor og

Esther var nysgerrig på, hvordan unge kristne lever i Danmark, og var derfor med på et LMH-ophold.

hvordan hun flygtede fra sit hjemland. Men hun fortæller, at hun savner sin familie, som er kristne, og at hun har gået i søndagsskole og kirke, så længe hun kan huske.

Dansk reserve-mor

Esther blev, som det er sædvanen, sendt i sprogskole, og hun havde fået en kontaktperson tildelt, men denne

FOTO: DITTE OLSEN

havde meget travlt. Efter cirka et halvt år, kontaktede hun Ruth Torp Svendsen,

som hun havde truffet til syneftermiddagen i LM, og bad om hjælp til lektier. Ruth

blev lektiehjælper og kontaktperson. "Jeg er rigtig glad for Ruth.

Hun er blevet min danske mor," smiler Esther stort.

"Det var godt at få kontakt til hende, så jeg også kan øve mig på dansk i fritiden. Men jeg savnede stadig unge mennesker at spejle mig i," siger hun.

Efter sommerferien sidste år blev Esther træt af sprogskolen og derfor foreslog Ruth, at de skulle undersøge om Esther kunne få et LMH-ophold. Der kunne hun både møde jævnaldrende kristne og få trænet sit danske.

"Jeg vil gerne tilbede Gud og er nysgerrig på, hvordan unge kristne lever i Danmark, derfor var jeg med på et LMH-ophold. Desværre ville kommunen ikke betale, så Ruth har måttet samle penge ind," fortæller Esther.

Hun har nu afsluttet fem måneder på LMH og har fået sine forventninger indfriet.

"Jeg har fået nye venner.

Og jeg har også fået større frimodighed til bare at snakke løs," smiler hun.

"Og efter sommerferien skal jeg læse til pædagog-assistent i Herning og læse enkeltfag på VUC om aftenen sammen med afslutningen af sprogskolen. Så jeg får travlt, men jeg glæder mig."

Krise sender studerende på højskole

"Som arbejdsmarkedet ser ud nu, har jeg ikke travlt med at blive færdiguddannet," siger Jeppe Duus Dolriis

Jeppe på 25 år og Jesper Aagaard Friis på 23 har været blandt alderspræsidenterne på LMH's forårshold. De er begge i gang med at studere og har boet for sig selv, før de startede på LMH.

På LMH i studiepausen

For Jesper Aagaard Friis, som er halvvejs i sit jurastudium, kom studiepausen ufrivilligt. Han blev ramt af en depression, og lægen anbefalede ham at starte langsomt op med sit aktive liv igen.

"LMH tilbød sig som en god og rolig måde for mig at komme i gang. Her er faste rammer og både fællesskab

og mulighed for at trække sig tilbage for sig selv," forklarer han.

Jeppe Duus Dolriis valgte bevidst at tage en studiepause. Han mangler et lille års tid på sit filosofistudium, og jobmulighederne er ringe i øjeblikket.

På LMH bliver man en anden

På spørgsmålet om, hvad de så har fået med sig fra et ophold på LMH, er de enige om to ting.

"Jeg var en bedre kristen, før jeg kom her," griner Jesper og Jeppe stemmer i:

"Ja, man bliver noget mere opmærksom på sine mangler."

Jesper lægger ansigtet i lidt mere alvorlige folder og forklarer:

"Man skal ikke tro, at man på LMH opbygger bestemte evner eller kompetencer - man kommer ud som en større synder, men Jesus er også blevet større for mig."

"Vi har fået systematisk undervisning i Bibelen. For eksempel har jeg aldrig før fået gennemgået Apostlenes Gerninger fra a-z. Det har givet mig et godt overblik," mener Jeppe.

På LMH får man livet sat i perspektiv

Den anden ting, de er enige om, er, at LMH har givet dem en pause fra voksenlivet.

"Jeg kan huske, at jeg i den første tid på LMH var helt vildt glad for ikke at skulle håndtere det der med aftensmad," griner Jeppe og Jesper nikker bekræftende.

De oplever begge en lille forskel på sig selv og mange af deres højskolekammerater. De har mødt andre udfordringer i kraft af deres studieliv og har haft lidt andre tilgange og spørgsmål til undervisningen.

"Ens verdensbillede bliver mere kompleks, når man er flyttet hjemmefra. Og så er det godt at komme her og få livet sat i perspektiv," synes Jesper.

"Jeg tror, mange studerende kan have brug for et

FOTO: DITTE OLSEN

Jeppe (tv.) og Jesper er enige om, at man bliver en større synder af at gå på LMH, men Jesus bliver også større for en.

break, at sætte sig selv ind i en anden ramme. Det har jeg fået ny energi af," vurderer Jeppe.

Men det er ikke, fordi de to

studerende har følt sig som gamle mænd, der er blevet udelukket af fællesskabet, slet ikke, understreger de begge.

do

integration;

» **Ruth Torp Svendsen;** Tid er den vigtigste forudsætning for at gå ind i opgaven som venskabsperson

Fra lektiehjælper til reservefamilie

Ruth Torp Svendsen begyndte som lektiehjælper, så blev hun kontaktperson. Den opgave kan føre til venskab, har hun erfaret

AF KAJA LAUTERBACH

Ruth Torp Svendsen har været venskabsperson i LM's integrationsarbejde et par år nu - og det er en opgave, der har udviklet sig meget.

Hun fortæller, at det hele egentlig begyndte med, at hun blev lektiehjælper, men det begyndte et helt andet sted.

Hvad kan jeg bruges til? 62-årige Ruth Torp Svendsen flyttede fra Vendsyssel til Skjern for en årrække siden for at blive lærer på Skjern kristne Friskole. Hun underviser både store og små elever, og hun befinder sig godt som lærer.

Hun kom hurtigt med i LM's missionshus og blev efterhånden engageret i indvandrerarbejdet i Café Nikodemus en søndag om måneden. Det var et åbent kristent fællesskab hovedsageligt for nydanskere. Men efterhånden kom der færre og færre, og caféen måtte lukke ned.

Ruth Torp Svendsen fortsatte imidlertid i indvandrerarbejdet - nu i udvalget for arrangementet "Middag på Tværs" den første fredag i hver måned.

"Men jeg følte mig tit lidt ved siden af. De spurgte nemlig ofte efter familier, der kunne være venskabsfamilier for dem, der lige var kommet til byen, og jeg tænkte: hvad mon jeg kan bruges til? Jeg er jo single," siger hun.

"Men på et tidspunkt var der i udvalget tale om en kvinde, der følte sig ensom og havde brug for en ven. Det var lige mig - og det venskab dyrker vi stadig!"

Erstatning for familie Senere kom lektiehjælpen til, og Ruth blev lektiehjælper for Zawadi fra Congo. I begyndelsen var det kun en gang om ugen i en time, men nu er det to gange om ugen, og det bliver nemt til to timer ad gangen, for der er altid mange andre ting, som Zawadi gerne vil have, at un-

Ruth Torp Svendsen har erfaret, at en times aftalt lektiehjælp gerne bliver til to, for der er altid mange andre ting, som hun også gerne vil have hjælp til.

hun.

"Den her gruppe mennesker er meget lette at hjælpe, har jeg oplevet. Jeg mærker virkelig meget taknemmelighed og hjerterum." Hendes verden er også blevet udvidet.

"Pludselig ved jeg noget om, hvordan nogle har haft det i den anden ende af verden. Og jeg møder en spændende kultur og en ny måde at gøre ting på, som er vildt fremmed for os," siger hun og fortæller, at det er et ekstra bindeled, når nydanskere er kristne.

"Tænk, at vi kan dele troen på Jesus uanset forskelle i opvækst, farve og kultur."

Hjælp til næste generation

Ruth Torp Svendsen er klar over, at det ikke er nemt at slippe opgaven som venskabsperson og lektiehjælper igen. Hun ser det som en livstidsopgave, der også kan omfatte næste generation.

"Små børn, der går i børnehave, lærer hurtigt dansk, og der bliver let en kultur- og sprogløft mellem forældre og børn," forklarer hun.

"Forældrene kender ikke de danske børnesange og eventyr og kan heller ikke finesserne i sproget, så de kan rette og hjælpe deres børn med lektierne - og så får børnene måske brug for en lektiehjælper."

også hjælper med.

"Der er måske praktiske ting i lejligheden, hun gerne vil have hjælp til, eller hun vil gerne have, jeg kører hende i banken eller til læge," fortæller Ruth Torp Svendsen.

Hun har erfaret, at der er mange ting, man ikke kender, når man har boet i telt i en flygtningelejr i mange år. For eksempel må det være et frygtelig chok at få tildelt en lejlighed på anden sal, når man knap har set en trappe før.

Zawadi har en søn, der går i børnehave, og en søster, der går på efterskole. Dem henter og bringer Ruth Torp Svendsen også af og til.

"Jeg er blevet en reservefamilie for dem - erstatning for bedsteforældre. Zawadi kalder mig storesøster. Det er bare dejligt," siger venskabslektiehjælperen.

Hjælp på LMH

Ruth Torp Svendsen har også været lektiehjælper for Esther fra Burma.

"Jeg traf hende ved en 'sy tøj-eftermiddag', som Mid-

dag på Tværs-udvalget stod for. Da var Esther lige kommet til Danmark, og vi udvekslede telefonnumre. Et halvt år senere kontaktede hun mig for at spørge, om jeg ville være hendes lektiehjælper," fortæller hun.

"Det første år mødtes vi to gange om ugen hjemme hos mig, og jeg hjalp hende rigtig meget med lektier, for Esther var meget flittig!"

Esther kørte imidlertid træet i sprogsolen, og Ruth Torp Svendsen foreslog, at hun kunne komme på høj-skole på Luthersk Missions Højskole (LMH).

"Hele efteråret 2011 rendte vi til møder i kommunen, men først i december fik vi et endeligt nej til, at de ville betale," siger hun.

Esther var meget opsat på at komme af sted, så Ruth Torp Svendsen gik i gang med at finde ud af at få det finansieret.

"Jeg bad om hjælp i min LM-bibelkreds og spurgte nogle få i frimenigheden LM-kirken. Og endelig så spyttede min familie i

kassen, så Esther kunne komme af sted i januar i år," siger hun.

"Esther udtrykker stor glæde over opholdet på LMH, så de penge er givet godt ud," understreger hun.

Esther, der har været i Danmark i to et halvt år, er nu tilbage i Skjern og skal i gang med en uddannelse.

Stod fadder

En anden af Ruth Torp Svendsens kontakter er Lydia Msafiri fra Congo og hendes fire sønner, der blev døbt i frimenigheden LM-kirken påskedag.

Hun glæder sig over, at hun fik mulighed for at stå fadder for Elisha på 15 år.

Få ord falder sammen

Ruth Torp Svendsen beskriver den første tid som lektiehjælper for Zawadi som noget af et spil "gæt og grimasser".

"Det er en udfordring at forstå hinanden, når man ikke har noget fælles sprog - og forskelle i kultur og baggrund gør også, at det

kan være svært helt at forstå hinanden," siger hun.

"På den anden side har det været sjovt at opdage, at der er nogle få glosser, som vi kender begge to. For eksempel er et ord som paraply det samme på fransk og dansk - og bruges også på swahili.

Hun peger på, at det ikke kræver fælles sprog at sætte sig ned og vise næstekærlighed - at vise, at man gerne vil være sammen. Men det kræver tid. Tid er den vigtigste forudsætning for at gå ind i opgaven som venskabsperson.

"Jeg har tid og overskud, fordi min egen familie bor mere end 250 kilometer væk, så jeg har ikke nogen tæt på, som jeg skal tage hensyn til," siger hun.

Man kan blive rig af det Men det handler ikke kun om at give. Ruth Torp Svendsen har erfaret, at det er en opgave, som man kan blive rig af.

"Jeg begyndte som lektiehjælper, og nu er det også blevet til venskab," siger

FOTO: KAJA LAUTERBACH

det onde;

Carl Fredrik Wisløff; Når hele jorden står i brand på grund af krig og oprør, spørger vi: Vil Gud dette? Eller: Kan noget så voldsomt og omfattende ske mod Guds vilje? Ingen af delene kan man forestille sig

Uddrag af Carl Fredrik Wisløffs troslære

Gud og det ondes problem

AF CARL FREDRIK WISLØFF

Verden er Guds skabning. Gud opholder og styrer alt. Han giver alt liv og ånde. Uden Gud kan intet bestå.

Men hvordan kan man sige, at Gud styrer alt, når der sker så meget ondt i verden? Hvordan er forholdet mellem Guds styrelse og synden?

Vi kan læse i Det gamle Testaments salmer, hvordan den gamle pagts fromme har kæmpet med disse spørgsmål (Sl 37 og 73).

Jobs bog taler gribende om det samme: Hvorfor går det de ugudelige godt? Hvorfor må de retfærdige lide så meget? Hvorfor tillader Gud, at onde mennesker gør andre ondt?

Og når hele jorden står i brand på grund af krig og oprør, spørger vi: Vil Gud dette? Eller: Kan noget så voldsomt og omfattende ske mod Guds vilje? Ingen af delene kan man forestille sig.

Gud vil ikke synd og ulykke

Vi må for det første gøre os klart, at Gud efter sin gode og kærlige vilje ikke vil synd og ulykke. Det vidner hans ti bud om. Han vil ikke, at mennesker skal slå hinanden ihjel eller lyve hinanden noget på.

Og vi må aldrig glemme, at synden kom ind i verden ved et menneske (Rom 5,12). Syndefaldet er den mørke baggrund for alt menneskeliv. Vi er Adams børn og bærer på den onde arv, som er følgen af det første syndefald. "Altså: Ligesom der af den enes fald fulgte for dømmelse for alle menne-

For os kan det se ud som en selvmodsigelse: Gud vil, at det onde sker, og han vil ikke, at det sker.

ikke, at det sker. Vi ser her i et glimt, hvor fundamental den ulykke er, som synden har bragt ind i verden. Sygdom, krig og død er jo straf for synden (Rom 6,23, Am kap. 2).

Samtidig står det fast: "... ej af hjertet plager og pinner han menneskens børn" (Klages 3,33). Gud vil os ikke ondt, han vil os kun godt. Han vil ved alt, hvad han gør, fremme det gode.

Troen må hvile i Guds vilje

Dette gør det ikke lettere for vor tanke. Vi kan jo slet ikke se, at sygdom, krig og anden ulykke fører til noget godt. Tværtimod synes det hele derigennem at blive endnu mørkere og mere fortvivlet, end det var før.

Troen må dog hvile i Guds vilje. Det koster kamp, ja, ingen kamp er vel hårdere end den, der kæmpes, for at nå til hvile i forvisningen om, at Guds vej altid er den bedste.

Og dog: Mennesker, som blev hårdest prøvet i livet, er ofte de mest frimodige til at bekende: "Og vi ved, at alle ting samvirker til gode for dem, som elsker Gud" (Rom 8,28).

Bibeltater er fra den forrige bibeloversættelse.

sker ..." (Rom 5,18). Menneskene er som Adams børn født med en ond vilje, og synden er roden til alt ondt på jorden.

Endvidere ser vi af Bibelen, at Gud ofte hindrer, at onde gerninger kommer til udførelse. Et kendt eksempel læser vi om i 1 Mos 20,1ff. Vi ser også, at Gud vil

og kan vende onde gerninger til det gode. Et gribende vidnesbyrd herom har vi i Josefs ord: "I tænkte ondt mod mig, men Gud tænkte at vende det til det gode" (1 Mos 50,20).

Djævelen, denne verdens fyrste (Joh 14,30), sætter alt ind på at hindre Guds gerning (1 Thess 2,18). Han

forsøger på alle måder at skabe splid og forføre folkene til ondt (Åb 16,14). Der raser en kamp mellem lysets og mørkets magter, så længe verden står (Åb 12,7; 20,10 og Dan 10,13).

Intet sker uden Guds vilje
På den anden side ser vi lige

så klart, at intet sker uden Guds vilje. "Lysets ophav og mørkets skaber, velfærds kilde og ulykkes skaber. Jeg er Herren, der virker alt" (Es 45,7). "Kommer ikke både ondt og godt fra den Højestes mund?" (Klages 3,38).

For os kan det se ud som en selvmodsigelse: Gud vil, at det onde sker, og han vil

Hvad skal vi mene om forholdet mellem Gud og det onde?

Peter Olsen og Carsten Skovgaard-Holm er ikke helt enige, men da de blev interviewet af Tro & Mission, henviste de begge med tilslutning til den norske professor Carl Fredrik Wisløffs troslære "Jeg ved på hvem jeg tror" (Dansk Luthersk Forlag).

Derfor bringer vi her et uddrag af Wisløffs fremlæggelse af sagen i sin bog.

Tillader Gud – eller står han bag?

En af Carsten Skovgaard-Holms kritiske indvendinger mod Peter Olsen er, at han ikke nøjes med at sige, at Gud tillader det onde, men også helt generelt, at Gud aktivt står bag det

onde.

Men det synspunkt fastholder Peter Olsen.

"Hvis man mener, at Gud tillader det onde, og dermed forstår, at han ikke selv står bag, så har man

reelt frataget ham den fulde almagt. For så har man jo netop defineret et gudløst rum," siger han.

"Gud var med i Auschwitz. Han vendte ikke ryggen til dem, der mi-

stede livet, og den almægtige kunne have forhindret det med et fingerknips. Selv om Auschwitz ikke var en del af Guds evige vilje, var det ikke uden for hans almægtige virke." *brs*

» Peter Olsen; Alt, hvad Gud gør med os, sigter på, at vi skal vende os til ham og tale ud med ham om alle ting, så vi undgår den evige dom

Gud står bag alt

Peter Olsen beklager en formulering om Gud og det onde, men fastholder sit anliggende

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Den sjælesørgeriske indlevelse og den dogmatiske klarhed bør gå hånd i hånd. Det lykkedes imidlertid ikke, da Peter Olsen for godt en måned siden udtalte sig til "Tro & Mission" om Gud og det onde. Hans formulering om, at det var Gud, der ved Anders Breiviks hånd dræbte de 77 i Oslo og på Utøya, fremkaldte kraftige reaktioner.

I dag beklager han sit ordvalg.

"Det var misforståeligt at sige, at "Gud dræber". Jeg skulle have valgt en anden formulering. Jeg svarede på et dogmatisk spørgsmål. Det er ikke sådan, jeg over sjælesorg over for sørgende mennesker," siger han.

"Når mennesker for eksempel mister et barn, er det første, man bør gøre at græde med dem, der sørger. Dernæst kan man for de troende forkynde det evige liv

og håbet om gensynet." "De stærke reaktioner på mine udtalelser skyldes nok til dels, at man har opfattet dem som et fuldstændigt udtryk for mit billede af Gud og som mit bud på sjælesorg over for sørgende. Men ingen af delene var min hensigt," siger Peter Olsen.

Det er Gud, der tager livet tilbage
I dag ville Peter Olsen have valgt at formulere sig sådan, at det altid er Gud, der tager et menneskes liv i den time, han har fastsat. Her er vi inde ved et hovedanliggende for ham.

Peter Olsen tog i 2009 en ph.d grad på en afhandling om den nyere debat om Guds forsyn og almagt samt forholdet til det onde. Her advarede han mod de nyere tendenser til at reducere Gud og begrænse hans almagt og alvidenighed. Og den advarsel finder han det vigtigt at gentage.

Han er godt klar over, at

hans studier har betydet, at han har en mere principiel tilgang til emnet "Gud og det onde," end de fleste andre mennesker har. Men det betyder også, at han er meget optaget af at fastholde troen på Guds almagt og allededsnærvær.

"Gud er fortsat skaberkraften i hele naturen. Han bevirker, at det enkelte græsstrå gror, og at den lille fugl piper ud af ægget. Der falder ikke en spurv til jorden uden Guds vilje, og det gælder hele skaberværket, også for mennesker. Når et menneske dør, er det Gud, der tager livet i den time, han vil. Det gælder, uanset hvor og hvordan døden indtræffer. Og dette er en del af sjælesorgen."

Vi er ikke overladt til Satan
Den befriende konsekvens af denne tænkning er, at vi som Guds børn altid er i hans hånd.
"Vi er ikke overladt til

Gud er almægtig og allestedsnærværende. Når et menneske dør, er det Gud, der tager livet tilbage i den time, han vil. Det gælder uanset hvor og hvordan døden indtræffer.

hverken Satan eller mordere. Vel står vi også over for Satan og kan komme til at stå over for krig eller sygdom, men i sidste ende og i egentlig forstand står vi over for Gud."

"Gud har ikke trukket sig tilbage fra jorden og overladt os til et rum, som er gudløst. Alt, hvad Gud gør med os, sigter på, at vi skal vende os til ham og tale ud

med ham om alle ting, så vi undgår den evige dom. Det gælder både det, vi oplever som velsignelse, og det, vi oplever som urimeligheder eller som Guds tugt. Men hvordan Gud fremmer sin vilje i det enkelte menneskes liv, og hvorfor det og det skal ske, hverken kan eller må vi gøre os kloge på."

"Vi skal holde fast i, at lidelserne her på jorden er

midlertidige for Guds børn. Jesus døde som stedfortræder under Guds vrede for vores synd. Han besejrede Satan, døden og alle onde magter. Jesus bar også vores sygdomme, og engang skal vi få lov til at opleve den fulde befrielse. Her i syndefaldets tidsalder raser der en kamp mellem det onde og det gode. Men en dag skal det være slut."

Nødvendigt at tage forbehold

Carsten Skovgaard Holm: Enig i Peter Olsens anliggende med at fastholde Bibelens billede af Gud, men nødvendigt at påtale sprogbrugen

Det hører til sjældenhederne, at LM's landsformand og generalsekretær i fællesskab går ind i en offentlig debat med en medarbejder. Det var ikke desto mindre, hvad der skete, da Jens Peter Reijkjær og fungerende generalsekretær Carsten Skovgaard-Holm i et debatindlæg i sidste nummer af Tro & Mission kaldte Peter Olsens formuleringer om Gud og det onde i et tidligere nummer af avisen for "uheldige og problematiske – teologisk, men ikke mindst i sjælesørgerisk, psykologisk og følelsesmæssigt perspektiv."

Men landsformand Jens Peter Reijkjær mener, at det var nødvendigt.

"Jeg gik ind i sagen, fordi jeg fandt både udtryksmåden i artiklen og den manglende sjælesørgeriske forståelse meget problematisk. Derudover er der også

teologiske problemstillinger, som vi nu søger afklaret, og som vi uden tvivl har brug for at tale videre om. Ledelsen fik mange tilkendegivelser fra vort bagland, som var uforstående over for Peter Olsens vinkling på en så alvorlig sag, og da sagen kom ud i det offentlige rum, fandt jeg det vigtigt med en kommentar," siger han.

Ikke en klapjagt
Carsten Skovgaard-Holm tilføjer:

"Vi skal ikke sige tingene stærkere, end de teologisk og sjælesørgerisk kan holde til. For stærke formuleringer gør noget ved folks forståelse af Gud og deres forhold til ham. Derfor tog vi forbehold i dette tilfælde.

Det er især Peter Olsens manglende sjælesørgeriske indføling, som Carsten Skovgaard-Holm er kritisk over for. Og det er for ham

også et teologisk problem, "fordi sjælesorg også har med teologi at gøre."

Carsten Skovgaard-Holm understreger dog, at kommentaren ikke er en generel mistillidserklæring til Peter Olsen eller hans funktion som bibelunderviser i LM, og det er heller ikke en ny stil med klapjagt på ansatte medarbejders udtalelser. "Jeg indrømmer, at det var usædvanligt at gå ud på den måde, men Peter Olsens udtalelser var også meget usædvanlige, og derfor var det nødvendigt med en markering."

Fastholde Guds skarpe kanter
Det er dog ikke Peter Olsens hovedanliggende, de to topledere er uenige i. "Peter Olsen er optaget af, at vi fastholder Bibelens billede af Gud. Det anliggende er jeg enig i. Vi skal

hverken tage noget fra Gud eller tillægge ham noget, som Bibelen ikke gør. Der er givetvis en tendens i tiden til, at vi sliber nogle skarpe kanter af Gud, når det gælder hans hellighed og hans almagt. Vi har det bedst med en hyggelig "føle-good" Gud."

"De fleste af os synger vel gerne med på sangen *Ingen er så tryk i fare*, hvor det hedder: "Om han tager, om han giver, samme Fader han dog bliver". Selv om det kan være svært, når "han tager". Men vi må fastholde, at alt, hvad der sker her på jorden, sker i Guds rum," fastslår Carsten Skovgaard-Holm.

Vi skal fastholde paradokset
Men derudover mener han også, at Peter Olsen går for langt, når han prøver at forklare Guds hensigter.
"Vi skal fastholde para-

"Vi må fastholde, at alt, hvad der sker her på jorden, sker i Guds rum," siger Carsten Skovgaard-Holm.

kelte ulykke. Det, tror jeg, vi dybest set skal overlade til Guds visdom," siger han.

"Som et Guds barn må jeg hvile i, at jeg er i Guds hånd med mit liv, både når jeg forstår det, og når jeg ikke forstår det. Jeg må holde fast i, at Gud lider med os i en syndig verden. Det gør han først og fremmest i Jesus. Jesus forstår os. Han har selv prøvet lidelsen på sjæl, krop og ånd, hvilket kulminerede på korset. Jeg synes, at det står for svagt hos Peter Olsen i de aktuelle udtalelser."

brs

teser;

Christian Nissen; Lærebevidsthen må ikke tage pladsen fra et levende forhold til Jesus

Teser om LM's ståsted sendes i høring

Arbejdsgruppe er klar med 217 teser om LM's lutherske grundlag

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Luthersk Missions Lære-råd sender nu et udkast til 217 teser om LM's grundlag og åndelige ståsted i høring i LM. Høringsfristen er mandag den 29. oktober, og derefter vil Lærerådet, der består af Landsstyrelsen og afdelingsformændene, afgøre, hvordan teserne vil komme til at se ud i deres endelige form.

Teserne sendes til høring i både en lang og en kort version og kan findes på LM's hjemmeside www.dlm.dk.

Unge efterlyser klare svar

Det var landsstyremedlem Christian Nissen, der kom med ideen til projektet for at gøre det mere synligt, hvad LM står for.

"Ideen opstod i en snak med nogle unge, som syntes, at LM er for utydelig. De efterlyste klare svar på, hvad vi står for, og mente ikke, at de fire kerneværdier er tilstrækkelige," siger Chri-

stian Nissen.

Han mener, at teserne kan bruges både udadtil og indadtil.

"Vores omgivelser kan i en samlet oversigt se, hvor vi står teologisk. Det gælder alle lige fra mennesker, der tilfældigt surfer ind på vores hjemmeside, og til journalister, der søger information om os," mener LS-medlemmet.

Og så mener han i øvrigt også, at teserne vil være en hjælp for mennesker, der er på vej ind i LM.

Vi skal ikke drive med strømmen

De 217 teser kan bedst betegnes som et tros-lærekatalog for luthersk kristendom.

"Indadtil håber jeg, at de kan blive et anker, der modvirker, at vi umærkeligt driver med strømmen. Hvis vi mener noget med vores bibeltroskab, skal vi stå fast, hvor Bibelen står fast. Uden det bibelske grundlag bliver vores ord og gerninger tomme. Og vi skal formulere det, så det er til at forstå i vores

Christian Nissen mener, at teserne om, hvad LM står for, kan bruges både udadtil og indadtil i LM.

tid," siger Christian Nissen.

Han tænker også, at teserne kan bruges i frimenighedernes konfirmandundervisning som et supplement til Katekismus Updated, i kristendomstimerne på efterskoler og i undervisningen på LMH.

Han gør dog også opmærksom på, at udgivelsen af teserne indebærer en risiko for, at LM cementeres i teoretisk lærebevidsthed. Lære og liv må følges ad.

"Vi har brug for hjælp til

"Jeg håber, at teserne kan blive et anker, der modvirker, at vi umærkeligt driver med strømmen," siger Christian Nissen.

at holde den rigtige kurs, og det tror jeg, at teserne kan give os. Men lærebevidstheden må ikke tage pladsen fra et levende forhold til Jesus, indsatsen for at vinde andre

for ham og kærligheden til vores medmennesker. Læren er et fundament og en forudsætning for livet – ikke en erstatning," siger han.

Han opfordrer derfor alle

i LM til at læse teserne og give deres mening til kende. Således håber han, at mange vil bruge nogle timer i sommerferien eller en gang eller to i bibelkredsen på teserne.

Utrolig givende og opmuntrende proces

Og så drømmer han om, at mange vil få den samme positive oplevelse, som deltagerne i den arbejdsgruppe, der har udarbejdet teserne, har haft.

"Jeg forventede ikke så meget, men har oplevet, at processen var utrolig givende. Det har også været opmuntrende at konstatere, at vi jo er helt enige om 95 procent af det, vi står for. Men i det daglige kommer de sidste fem procent til at fylde rigtig meget," siger han.

Arbejdsgruppen, der har udarbejdet teserne, har ud over Christian Nissen bestået af Thomas Beck, Peter Leif Moststrup Hansen, Birgitte Kousgaard, Peter Olsen, Tine Szilas og Jens Ole Christensen.

Bibelcamping
uge 29 - 31
i Virksund

Nye fine pladser – flere med udsigt!

HUSK!
Online booking

Læs mere om
Hold da helt ferie!
på virksund.dk
Nyd naturen og stilheden
- vi har åben for camping
uge 28 - 32

VIRKSUND
KURSUSCENTER
Tlf.nr. 7670-5000

Uddrag af teser; om Guds væsen og om kirken

Guds væsen

"Jeg er Alfa og Omega, siger Gud Herren, han som er og som var og som kommer, den Almægtige" (Åb. 1,8).

Vi tror, at

- der kun er én Gud
- Gud på én og samme tid er tre: Gud Fader, Søn og Helligånd
- Gud er personlig, levende, evig, uforanderlig og uafhængig af vores tro og eksistens
- Gud er almægtig og uendeligt kærlig, god, hellig, alvidende, nådig, barmhjertig og retfærdig

Derfor vil vi

- tydeliggøre forskellene på Gud og alle slags afguder både for os selv og andre

- være Gud taknemmelige for hans kærlighed og godhed
- bøje os for Guds vilje, også når vi ikke har lyst, og under alle forhold holde fast i, at han elsker os

(2 Mos 3,13-15; 2 Mos 20,1-7; 5 Mos 6,4-25; 1 Sam 2,2; Sl 139,2-4; Matt 28,18-20; 2 Kor 13,13; 1 Joh 4,8).

Kirken

"I er Kristi legeme og hver især hans lemmer. For ligesom legemet er en enhed, selv om det har mange lemmer, og alle legemets lemmer, så mange som de er, dog danner ét legeme, sådan er det også med Kristus. For vi er alle blevet døbt med én ånd til at være ét legeme" (1

Kor 12,27 og 12-13).

Vi tror, at

- Guds kirke er den usynlige enhed af alle sandt troende, og at Jesus Kristus er kirkens hoved og fundament
- kirken er Guds hellige og udvalgte folk, grundlagt og opretholdt af Gud selv
- kirken findes der, hvor evangeliet forkyndes rent, og dåben og nadveren forvaltes ret
- troen har brug for menighedens fællesskab og næres gennem Guds ord, dåben og nadveren
- alle troende er "præster" over for Gud og har ret og pligt til at give Guds ord videre i ord og gerning
- den enkeltes tjeneste er bestemt af nådegaveud-

rustning, Guds og menneskers kald, samt Guds ords forordninger for menigheden

- menigheden har et fælles ansvar for, at forkyndelsen stemmer overens med Guds ord
- Gud udruster hyrder og lærere til at tjene menigheden med undervisning, forkyndelse og formidling af dåb og nadver

Derfor vil vi

- møde alle, der bekender sig til Jesus Kristus, som vore søstre og brødre uanset baggrund og organisatorisk tilhørsforhold
- være åbne for, at vi har noget at lære af alle, som tror på Jesus Kristus
- ikke sætte noget menneske mellem Gud og me-

nigheden

- ikke anerkende kirkelige ordninger, strukturer eller oplevelser som nødvendige for Guds kirke
- påtale åbenbar synd i menigheden med kærlighed og med Guds ord som vejviser
- kæmpe for den sunde lære, udrydde den falske lære af vores midte og holde os fra menighedsfællesskab med åbenlyse vranglærere og mennesker, der har brudt med bibelske formaninger

(3 Mos 20,26; Joh 21,15-17; ApG. 2,41-42; ApG. 20,28-31; Rom 16,17-18; 1 Kor 1,2; 1 Kor 10,16-17; 1 Kor 12,12-13; 1 Kor 14,26; Ef 1,3-4; Ef 2,19-22; Ef 4,11-16; 1 Pet 2,4-5; 1 Pet 5,1-4; 1 Joh 1,1-3; 1 Joh 4,1).

tro; **>> Ruben Lorentsen;** Hvor der er undergang, er der også behov for en frelser

Er du vranglærer?

AF FLEMMING HANSEN
AARHUS

"Hvis nogen fører vranglære og ikke holder sig til vor Herre Jesu Kristi sunde ord og den lære, der fører til gudsfrygt, er han hovmodig og forstår ingenting" (1 Tim 6,3f).

Slam! Står det nu også så galt til? Tja, Bibelen er uendelig klar! Jesus er uendelig klar – også når han taler til os gennem sin apostel Paulus. Hele tiden får vi malet Jesus for øje, og på utallige måder får vi at vide, hvor vigtig han er for os. Men er vranglære ikke det, som folkekirkebiskopper driver på

med? Det gælder vel ikke os? Så enkelt er det vist ikke. Det er nemt nok at smide med sten, men bor du selv i et glashus? Vranglære det er, når du ikke holder dig til Jesus og hans ord – og dermed ikke holder dig til det sunde ord og den lære, der fører til gudsfrygt. At holde sig til Jesu lære betyder ikke bare, at du holder hans lære for sand, men at du følger den i ord og handling. Gør du ikke det, er du vranglærer. Jamen, Guds folk er jo ikke superkristne? Næ, desværre! I vores menighed starter vi gudstjenesten med en syndsbeholdelse. Hvorfor det? Fordi vi har gjort Gud sorg og nu bekender det for ham. Vi trænger til at høre fra ham, at han har tilgivet os! Tilgivelsen får vi gennem liturgens mund, som taler til os på Jesu vegne. Men hvis vi ikke holder os til den

lære, hvis vi ikke holder dét for sandt, som fører til gudsfrygt, så er vi hovmodige og fatter ingenting! I 2 Mos 20,3 siger Herren: "Du må ikke have andre guder end mig." I dit liv må du kun have én Gud, Herren! Han vil ikke dele dig med andre. Ligesom jeg ikke vil dele min kone med andre. Forstår du ikke, at Jesus elsker dig så meget, at han ikke vil dele dig med andre. At gøre det er hovmod og vantro. Ufatteligt er det, at Jesus i sin store kærlighed igen viser os, at vi betyder *alt* for ham. Han ønsker kun, at vi som fortabte syndere holder os helt til ham; til hans ord. Så bliver vi nemlig ikke forledt til at tro, at vi har styr på alting. Vi bliver ved med at frygte at gøre ham ondt! Vi bliver holdt på plads. Vi får lyst til virkelig at være nær hos ham og følge ham i tykt og tyndt. Han er vores frelser og Herre – han og ingen anden!

mit bibelvers;

"Til I bliver gamle, er jeg den samme, til I bliver grå, bærer jeg på jer. Det har jeg gjort, og jeg vil stadig løfte jer, bære på jer og bringe jer i sikkerhed" (Es 46,4).

Hvor nemt er det at kontrollere fremtiden? Sandheden er, at det ikke er muligt at få alt til at gå, som jeg vil. Jeg kan tage højde for meget, men ikke alt, og det er en lidt problematisk sandhed, fordi den efterlader mig sårbar. Den efterlader mig med spørgsmål som "hvad nu hvis?". Det hedder frygt. Fordi jeg tror, jeg kender alle muligheder og udgange, viser frygten mig som resultat alverdens skrækscenarier. Og hvor der er undergang, er der også behov for en frelser. Så jeg får behov for alle mine penge, kontrol over mit liv, behov for at synde, og jeg retfærdiggør det, for jeg er jo i fare for undergang, og kun jeg kan forhindre det! Og dermed ryger jeg ind i en spiral af synd – fordi jeg startede med at tro om mig selv, at jeg var almægtig og alvidende. Jeg gjorde mig selv til en funktionel afgud og tillagde mine visioner autoritet i stedet for at erkende, at jeg er begrænset i mit syn og i min viden. Fordi jeg glemmer, hvem Gud er.

Ruben Lorentsen
København

mit liv med Jesus;

Efterskoleliv fremmer integration

"Efterskole er en kæmpe hjælp til bedre at finde ud af livet i Danmark," siger Alice fra Congo

AF KAJA LAUTERBACH

I det skoleår, der er ved at være slut, er ni af eleverne på Sædding Efterskole (SE) kommet fra andre landet. Blandt andet Congo og Burma. To af dem er Jeanette Nshimiyimana og Alice Nyiranome fra Congo. De er begge 17 år og kom til Danmark sammen med deres familier for knap to et halvt år siden fra en flygtningelejr, hvor de har boet hele deres liv. Pigernes familier bor i Skjern, hvor de kommer i frimenigheden LM-kirken. Sammen med unge danskere Jeanette og Alice er glade for at bo i Danmark – og glade for at gå på SE. Men det var en svær begyndelse. De kom lige fra sprogskolen i Herning og kendte ikke nogen. Heldigvis oplevede de, at de andre elever var rigtig gode til at forklare, hvad der foregik, og hvad der skulle ske. Jeanette understreger, at det er svært at få veninder, når man ikke forstår sproget og heller ikke måden at være sammen på. Hun fortæller, at hun stadig kan

Jeanette (tv.) og Alice vil gerne opfordre andre unge fra Afrika til at tage på efterskole.

have problemer med det danske sprog, men at hun er blevet meget bedre til det på efterskolen. "Her bor vi sammen med unge danskere, og vi snakker, hygger og filer negle," siger hun og fortæller, at hun regner med at fortsætte på SE et år mere. Alice glæder sig over de mange muligheder, der er i Danmark. "I Afrika kunne vi hverken få arbejde eller gå i skole. Vi var hele tiden bekymrede for vores liv og fremtid," siger hun. "Jeg vil gerne opfordre andre unge fra Afrika til at tage på efter-

skole. Det er en kæmpe hjælp til bedre at finde ud af livet i Danmark."

Bibelen er den samme Det betyder rigtig meget for både Jeanette og Alice, at SE er en kristen skole.

"Her lærer vi også om Gud og Jesus, der døde for os," siger Jeanette. Alice tilføjer, at det er dejligt, at de unge kan hjælpe hinanden med at læse i Bibelen, som jo er den samme i Danmark og i Congo. "Vi fortæller hinanden om Gud, og både lærerne og forstanderen fortæller om Gud," siger hun.

Dansk musik er svær Det er ikke kun Bibelen, der er den samme i Danmark og i Congo. Enkelte kristne sange er også de samme, men ellers oplever de to teenagepiger musikken som en udfordring. "I Congo går de fleste teenagere til kor, men danskere er ikke så gode til at synge. De kan ikke finde ud af vores musik, så vi kan ikke lære vores danske venner vores sange," siger de. "Og dansk musik er svær for os. Den går så langsomt og passer slet ikke til os."

Danmark og Congo har også hver sine madtraditioner – men de er lettere at forene end musikken. Engang har Jeanette og Alice lavet mad fra Afrika og inviteret de andre elever til fest sammen med Alices forældre. Det kunne de danske elever rigtig godt lide.

FOTO: KAJA LAUTERBACH

bøger;

Et skatkammer af levet liv

BOGANMELSELSE
AF INGE SKROSTRUP
OG HENRIK LØNDORF-OLSEN

**Steen Møller Laursen (red.):
Skilt - men ikke fra Gud
Lohse 2012**

144 sider - 149,95 kroner

Bogen "skilt - men ikke fra Gud" er skrevet i et letlæseligt sprog, men med et indhold, der berører hjerte og sind dybt. I bogen bidrager ni personer med deres personlige erfaringer om, hvad skilsmisse har gjort ved dem, enten som ægtefælle eller som barn af skilte forældre, og de inviterer dermed læserne indenfor i meget vanskelige år af deres liv.

Med stor ærlighed og åbenhed beretter de om smertefulde oplevelser og

overvejelser og fortæller, hvordan skilsmissen trækker spor i deres liv mange år frem.

Nogle fortæller, hvordan de i krisen knyttes tættere til Gud, mens andre søger afløb for de smertefulde følelser og oplevelser på anden vis - men fælles for alle beretter de om, at Gud ikke svigter, men at han støtter, trøster, lytter og er nærværende i alt det svære, de gennemlever.

En af de personlige beretninger giver konkrete anvisninger til, hvordan børn kan forholde sig til forældre, der er skilt, samt hvordan skilte forældre kan tage godt vare på deres børn.

Hver enkelt beretning "går ind under huden" på læseren i en sådan grad, at det kræver tid til refleksion mellem hver enkelt fortælling.

Bogens indhold er en håndsrækning til os alle om, hvordan vi kan udvise kær-

lighed og ligeværdighed over for hinanden - også i meget svære livssituationer. Bogen

henvender sig derfor til alle voksne - både fagfolk, menighedsledere, ægtepar og

enlige.

Bogen indeholder desuden et afsnit om den psykologiske vinkel på skilsmisse og her omtales den egentlige årsag til problemer mellem mennesker og par som den manglende personlige dialog.

Skilsmissen er et symptom på et mangelfuldt og ødelæggende samspil og er derfor et fælles ansvar!

Afsnittet giver konkrete anvisninger på, hvad en personlig dialog består i. Derudover skildres den skiltes reaktion med smerte, tab og kaos igennem krisens faser. En bearbejdningsrejse, som er lang og sej - men vigtig!

Det er rigtig godt, at der også gives eksempler på, hvordan en skilsmisse opleves fra børnenes ståsted.

Efterfølgende er der et afsnit om den teologiske vinkel - nemlig Bibelens syn på skilsmisse.

I forordet til bogen under-

streges det, at det ikke er bogens formål at tage stilling for eller imod skilsmisse eller til spørgsmålet om at blive gengift.

Dette synes vi, bogen lever op til - også selv om der udtrykkes klare bibelske og personlige synspunkter. Guds fuldkomne ord ind i en ufuldkommen verden vil altid være kontrastfyldt, og denne kontrast fornemmer vi tydeligt, når vi hører Bibelens syn på skilsmisse og samtidig hører menneskers afmagt og smerte i det levede liv samt sognepræst Niels Jørgen Foghs personlige overvejelser i sit embede.

Vi vil varmt anbefale den lille bog, som indeholder et skatkammer af levet liv, og som giver anledning til eftertanke og øget opmærksomhed på Guds ord og medmenneskelig omsorg og imødekommenhed i svære livssituationer.

Redaktionen har modtaget;

AF DITTE OLSEN

Tro & Missions får mange bøger tilsendt, men desværre kan vi ikke anmelde dem alle.

Vi har bladret og smålæst lidt og udvalgt nogle titler, som det kunne være interessant for vores læsere at være orienteret om.

**Stormogulens
diamant
Dopple Ganger-fortællingerne 3**
af G. P. Taylor
Fokal 2012
304 sider, 304 kroner

Forfatteren G. P. Taylor er i England blevet kaldt "Den nye C.S. Lewis" og "hotter

than Potter".

I denne tredje bog i thriller-serien om tvillingerne Sadie og Saskia Dopple og deres vakse ven Erik Ganger, er der optrykt interessante anbefalinger fra forældre til børn med læsevanskeligheder:

"Min søn på 13 år har ADHD. For ham er læsning derfor lidt af en plage. Men han er dybt optaget af Dopple Ganger-fortællingerne."

En forælder til en 11-årig fortæller om mødet med den første bog i serien:

"Min datters ordblindhed har medført, at læsning altid har virket trættende på hende. Det var gang nogensinde, at hun læste en bog fra ende til anden. Det var blandingen af ord og billeder, som appellerede til hende."

**Bibelen som tegneserie
Fra Adam til Jakob**
Illustrationer af Jose Perez Montero, tekst af Ben Alex

Scandinavia 2012
48 sider, 79 kroner

Dette er den første af i alt 10 titler, der skal tegne sig igennem hele Bibelen.

Denne farvestrålende tegneseriebog begynder ved skabelsen og slutter ved patriarken Jakobs bryllup. Teksten er tro mod forlægget, men af og til lidt upræcis.

De små børns Bibel
Illustrationer af Gill Guile, tekst af Charlotte Thoroe Lohse 2012
40 pap-sider, 149,95 kroner
Genfortællinger af udvalgte bibelhistorier både fra GT og NT. Bogen har en praktisk hank i ryggen.

Har man iPhone, iPad eller iPod Touch, kan man downloade en app med "De små børns Bibel". Her kan børnene få læst historien højt og få figurene til at bevæge sig og sige lyde. App'en koster 30 kroner og kan downloades via lohse.dk.

Drømme går ikke lige efter bogen
af Catharina Maria Kirk

Kristelig Handicapforening 2012
56 sider, 150 kroner
bog + cd med oplæsning:
180 kroner

Forfatteren er en 26-årig hjerneskadet pige, som åbent og ærligt deler sin livserfaring og dermed giver et indblik i, hvad det betyder at leve med et handicap. Hun udfordrer til at se mennesket først - og ikke handicappet.

Fagsyn på kristne skoler
Et oplæg til debat
af Carsten Hjorth Pedersen
Foreningen af kristne skoler 2012
116 sider, 100 kroner

Bogen sætter fokus på, hvor det kristne livs- og menesskesyn slår tydeligst igenem i de almene fag i skolen. Den kan fungere som inspiration for kristne friskoler og deres lærere i arbejdet med undervisningsplaner og fagbeskrivelser, men påberåber sig ikke at være den endegyldige sandhed om, hvordan man er kristen skole.

debat;

» Folkekirken - en genial ramme

AF OLE REUSS SCHMIDT
KASTRUP

Folkekirken er en ramme. Og en genial ramme, fordi den ganske almindelige dansker betragter folkekirken som sin egen kirke, som man betaler for at være medlem af.

Derfor er der ingen tærskel ind til kirkerummet i folkekirken, og derfor kan man uden videre i samme folkekirke komme i kontakt med et stort antal mennesker.

Der er her tale om en kvalitet og en mulighed af dimensioner.

Jamen, hvordan kan du være medlem af en folkekirke, der vier homoseksuelle?

Svaret bliver, at i den menighed, jeg tilhører, vier man ikke homoseksuelle.

Og selvom man gør det andre steder i folkekirken, så kommer det ikke mig ved.

For folkekirken er ikke en menighed, det er netop ikke andet end en ramme, inden for hvilken alle tænkelige og utænkelige varianter af evangelisk luthersk kristendom udfolder sig.

Jeg flytter heller ikke bort fra det kvarter i byen, jeg bor i, fordi der lidt længere nede ad gaden bor et homoseksuel par.

Jeg bliver således i folkekirken - det er der fortsat god mening i - og som jeg ser det, vil det på den lange bane få negative konsekvenser for den generelle kristne påvirkning af samfundet, hvis alle på den kristne højrefløj går ud af folkekirken, og derved uden videre overlader denne geniale ramme, med alle mulighederne, til andre af en helt anden kirkelig observans.

debat;

Mikkel Vigilius; Hvis LM-ledelsen vil lægge afstand til denne teologi, er det ikke kun Peter Olsen, der har et problem. Jeg vil selv blive ved at lære dette, indtil jeg overbevises om andet - ud fra Bibelen

Debat er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

» Åbent brev til Jens Peter Rejkjær og Carsten Skovgaard-Holm

AF ULLA OG HENRIK
DYNDEGAARD
VEJBY

Kære Jens Peter og Carsten.
Tak for jeres kommentar i T&M nummer 12 den 15/6 2012 under overskriften *kommentar til debatten om Gud og det onde*.

Vi vil gerne med dette brev fortælle jer, at vi har været meget nedtrykte og kede af det, frustrerede og vrede over indholdet i den debat, der har været i forskellige medier - med Luthersk Mission som meningsdanner. Som mange andre har også vi i forskellige spørgsmål overvejet vores forhold

til folkekirken, og det samme har vi også gjort i forhold til Luthersk Mission. Den seneste debat har skabt uroen i vores sind med nogle konsekvenser til følge. Derfor er vi taknemlige over, at I (ledelsen) også ser den teologisk og sjælesørgisk linje problematisk. Vi

synes, de første udmeldinger fra ledelsen har bakket op om de holdninger, der har givet anledning til debatten og frustrationerne. Vi havde gerne set, at I havde været på banen noget før, så meget af vores uro kunne være undgået. Men igen – tak, I har givet os noget tryk tilbage.

» Peter Olsens falske lære?

AF MIKKEL VIGILIUS
HILLERØD

LM's ledelse har i Tro og Mission (TM) nummer 12/12 taget afstand fra den teologiske vejledning, som Peter Olsen (PO) har givet i spørgsmålet om Gud og det onde. At en kristen organisationsledelse offentligt tager afstand fra en medarbejders teologi, kan være nødvendigt, men kun når der er tale om regulær falsk lære. Er det tilfældet her? PO blev i TM 10/12 bedt om teologisk at vurdere norske udtalelser om, at massakren på Utøya var Guds straf for bestemte nationale synder. PO afviste, at man kan fastslå

en sådan sammenhæng. Han sagde samtidig, at Gud er historiens Gud. Ingen ulykke sker, og ingen dør, uden at Gud står bag. Guds overordnede mål er at føre os til omvendelse. Samtidig må mennesket selv bære det fulde ansvar for sine onde handlinger. Det var PO's budskab. I TM 11/12 skrev redaktøren om PO's udtalelser. Han understregede, at PO var blevet bedt om at udtale sig principielt teologisk og ikke sjælesørgisk. At den sjælesørgiske vinkel var udeladt, tog redaktøren ansvaret for. Denne vinkel blev tilgodeset i TM 11/12. Redaktøren skrev videre, at man naturligvis kunne diskutere formuleringerne hos

PO, men budskabet hos PO bakkede redaktøren op om. Efter dette undsagde LM's ledelse så PO og betegnede hans vejledning som teologisk problematisk. Men på hvilket punkt? LM-ledelsen henviser til en debat i Kristeligt Dagblad. Her angreb MF-lærer Leif Andersen med stærke formuleringer PO. Han gjorde det ved at tegne en grov karikatur af PO's syn og blandt andet beskyldte ham for at gøre sig klog på Guds hensigt med det enkelte menneskes lidelse, hænge fast i et gammelttestamentligt og muslimsk syn på Gud og give en logisk forklaring på lidelsen, som "man kan slynge ud over fortvivlede

mennesker eller tvinge ned i halsen på dem". Er det denne karikatur af PO's syn, LM-ledelsen vil bakke op om? Den teologi, Leif Andersen angriber hos PO, møder vi også i Carl Fr. Wisløffs tros-lærebog, hvor den begrundes bibelsk: "Intet sker uden Guds vilje...(Es 45,7; Klages 3,38) ... For os kan det se ud som en uløselig modsigelse: Gud vil, at det onde skal ske, og han vil ikke, at det onde skal ske." Hvis LM-ledelsen vil lægge afstand til denne teologi, er det ikke kun PO, der har et problem. Jeg vil selv blive ved at lære dette, indtil jeg overbevises om andet - ud fra Bibelen.

» Erklæring om den folkekirkelige situation

LUTHERSK MISSIONS LANDS-
STYRELSEN DEN 15. JUNI 2012

Det er under protest, at vi må se i øjnene, at der nu er indført vielse af homoseksuelle i Den danske Folkekirke. Det er en betydelig optrapning af den åndelige krise i folkekirken. Flertallet af biskopperne har svigtet ved ikke at sige fra over for det politiske pres om at indføre et vielsesritual for homoseksuelle. Det foreliggende vielsesritual er blottet for bibelsk begrundelse og mangler helt afsæt i skabelsesberetningen. Nu vil der i folkekirken blive praktiseret et ritual, som direkte er i modstrid med Bibelen. Det er en historisk meget negativ og alvorlig situation. På den

måde vælger folkekirken at lægge sig i slipstrømmen af tidsånden frem for at holde fast i bibel og bekendelse. Vi må erkende, at endnu flere LM'ere hermed vil føle sig fremmede i folkekirken, og mange af dem, der bliver, vil opleve det vanskeligere. Der vil givetvis også være en del, der melder sig ud af folkekirken og danner frimenigheder og andre former for alternative menigheder. I denne situation vil Landsstyrelsen opfordre til:

- at vi ikke bliver grebet af nederlagsstemning. Vi må holde fast i, at Jesu Kristi sande kirke ikke står og falder med et forkert ritual i folkekirken. Jesus lever, og han er kirkens herre, og hans ord står fast.
- at man rundt omkring i LM i kærlighed udviser

indbyrdes storsind og giver hinanden frihed til at træffe forskellige valg.

- at man lokalt fører en åben og tålmodig dialog omkring de forskellige konsekvenser, som man vil drage af den folkekirkelige situation, og dermed forsøger at holde sammen i det lokale arbejde.
- at de, der bliver i folkekirken er opmærksomme på, hvilke præster de knytter til ved. Vi må fraråde, at man benytter præster, som går ind for og praktiserer vielse af par af samme køn.
- at de, der vælger folkekirken fra og går ind i andre menighedsformer, undgår at presse andre til at gøre det samme.
- at vi er bevidste om at inkludere homoseksuelle i det kristne fællesskab. Homo-

seksuelle hører med i vores fællesskab på linje med alle andre.

- at vi fremover bevidst og målrettet satser på solid, bibelsk forkyndelse og undervisning om køns-identitet, ægteskab, seksualetik og lignende. Vi må hjælpe hinanden til positivt at holde fast i det, som vi tror på er bibelsk og dermed mest livsbekræftende.
- I denne situation vil Landsstyrelsen arbejde for:
- mest mulig støtte til dem, der vælger at blive i folkekirken.
- mest mulig støtte til dem, der vælger at danne frimenighed.
- afklaring af muligheden for et "trossamfund" for dem, som hverken ønsker at blive i folkekirken eller være med i en frimenighed.

leder; En nødvendig nødløsning

DET VISTE SIG ikke at være nogen nødløsning, at indsættelsen af Børge Haahr Andersen som pastoral vejleder i Evangelisk Luthersk Netværk (ELN) den 16. juni i sidste øjeblik måtte flyttes fra Sankt Hans Kirke i Odense til Løsning Kirke. Årsagen var, at Kresten Drejergaard, der i øvrigt går på pension som biskop over Fyens Stift til efteråret, nægtede at lade handlingen foregå i sit stift. Biskoppens aktion bevirkede imidlertid, dels at indsættelsen nærmest blev en mediebegivenhed, dels at handlingen blev flyttet til et område med en betydelig folkelig opbakning om sagen. Det resulterede i et stort fremmøde på 350 mennesker til begivenheden. Også biskopperne i Københavns og Roskilde stifter reagerede meget skarpt på ELN-initiativet. Hermed opnåede ELN en betydelig synlighed om initiativet, som blev en manifestation af utilfredsheden på den kirkelige højrefløj med den udvikling i folkekirken, der sætter tidsånd og folketings højere end Guds ord og bekendelsesskrifterne.

DET KAN ELN notere som en sejr i den kirkekamp, der raser. Men det illustrerer også ELN's problem, for indsættelsen af den pastorale vejleder er jo reelt kun symbolpolitik. De valgmenigheds- og folkekirkepræster, der går med i ordningen, fraskriver sig netop ikke det biskoppelige tilsyn ved at gøre det, og derfor er der ikke megen kirkejuridisk substans, hvis overhovedet nogen, i initiativet. I betragtning af, hvor stilfærdig aktionen var i sin substans, må man undre sig over, at der mangler så mange folkekirkepræster på listen. Af de 58, som har tilsluttet sig, er der "kun" 30 folkekirkepræster og seks valgmenighedspræster. De resterende er organisationsansatte, emeriti eller frimenighedspræster. Derimod er det umiddelbart forståeligt, at der kun er fem frimenighedspræster på listen. De frimenighedspræster, der ikke er tilsluttet ELN's tilsynsordning, får jo et tilsyn andetsteds, som man må formode, de er tilfredse med.

VI MÅ IMIDLERTID se i øjnene, at vi er i en situation, hvor det er meget lettere at stille spørgsmål end at give svar. I det folkekirkelige kollaps, som vi oplever i disse år, er det ikke let at samle større tilslutning på tværs af organisationer og teologiske skillelinjer på højrefløjen. ELN arbejder på sagen og har taget forskellige initiativer. I disse spalter er ELN tidligere blevet rådet til i højere grad at være et samtaleforum fremfor på den korte bane at forsøge at blive en overkirkelig paraply for klassisk kristendomsforståelse. Med ELN's nyeste initiativ går man foran i kirkekampen ved ikke alene at være et samtaleforum, men også et aktionsforum. Det fortjener anerkendelse. Jo, man kan godt kalde det en nødløsning. Men nøden er også stor!

Birger Reuss Schmidt
ansv. redaktør

Skønne ferierejser

Norge - Telemarken	30.7, 5 dg.
Gardasøen & Sydtyskland	3.8, 9 dg.
Portugal - rundrejse	18.8, 9 dg.
Østrig - Zell am See	21.8, 9 dg.
Tyskland - Harzen	28.8, 5 dg.
Tyrkiet - bibel & badeferie	31.8, 8 dg.
Ukraine - Kiev & Krim	31.8, 9 dg.
Bornholm	13.9, 6 dg.

75 92 20 22
fxr@felixrejser.dk
www.felixrejser.dk

**felix
rejser**

Nap et år på en KRISTEN EFTERSKOLE

Ses vi på
Sædding i
2012-13?

Tjek lige vores
FEDE nye
hjemmeside...
saedding.dk

**SÆDDING
EFTERSKOLE**
Begejstring for livet!

F www.facebook.dk/www.saedding.dk
W www.saedding.dk
T +45 97 36 22 00

Støt farsitælendes mulighed for et LMH-ophold ved at indbetale et beløb på konto 2230-0246308934 - mærket "integrationslever".
Gaven er fradragsberettiget.

Læs mere på www.lmh.dk

SFO-medhjæper søges

Lemvig kristne Friskole søger en pædagogmedhjælper til SFO'en fra d. 13. august 2012 i en tidsbegrænset stilling.

Vi er en lille friskole på 5 år. Med en velfungerende SFO og SFO-klub med 26 børn i 0.-6. klasse.

Du er en initiativrig person, der har et kristen livssyn og masser af godt humør.

Læs mere på www.lemvigkristnefriskole.dk.

Stillingen er på 20 timer om ugen. Der er mulighed for ekstra timer som støtte for en elev og vikartimer i skolen.

Kontakt skoleleder Britta Nørgaard tlf. 29 89 90 99 for yderligere oplysninger.

Ansøgningsfrist d. 25. juni 2012

JESUS STYRER

LANDSMØDE 2013

Skjern Kulturcenter
Store Bededagsferien

Volontør til børnepasning og undervisning i England og Tanzania

Se de ledig stillinger på

www.dlm.dk/stilling-som-volontoer

JACOB BANK-MØLLER (RED.)

SENIORLIVET

- UDFORDRINGER OG
MULIGHEDER

I denne bog møder du mange forskellige mennesker med erfaringer fra livet på godt og ondt. Der er artikler til inspiration, opmuntring og trøst. Blandt skribenterne finder du Christian Mejdahl og Kirsten og Poul Hoffmann.

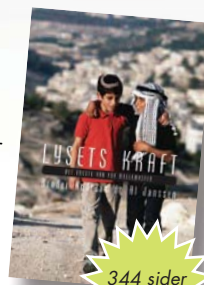
248 sider
249,95 kr.

BRODER ANDREAS & AL JANSSEN

LYSETS KRAFT

DET ENESTE HÅB FOR
MELLEMØSTEN

Broder Andreas fortæller om, hvordan han gennem mange år har opsøgt mennesker på forskellige sider af konflikterne i Mellemøsten. For at forstå deres betingelser og behov, for at vidne om Jesus, og for at støtte og opmuntre de kristne til at lade Guds lys skinne. Udgivet i samarbejde med Åbne Døre.

344 sider
249,95 kr.

FLEMMING KOFOD-SVENDSEN

LUTHERANERNE PÅ HEDEN

Kristelig Lutheransk Trossamfund udgør et lille, men ikke desto mindre markant islæt i dansk kirkehistorie. Flemming Kofod-Svendsen fortæller om denne helt unikke historie og perspektiverer den i forhold til den øvrige danske kirkehistorie. Udgivet på Kolon.

168 sider
99,95 kr.

Lone Dalsgaard

Psykoterapi
& supervision
af ledere

www.lonedalsgaard.dk

**Sommerhus nær Sønder-
vig.** Børnevenligt, flot ud-
sigt, dejlig natur, nær hav,
fiskesø og golfbane. 6 per. 3
soverum.
Henv. 61273796 eller se
mere på www.søndervig-sommerhusudlejning.dk

Læs mere om at blive
venskabsfamilie/-person på
www.dlm.dk/venskabsfamilie

**ER DU VORES
NYE PRÆST?**

Vi søger en præst til Herning Bykirke, som er en evangelisk-luthersk frimenighed under oprettelse i Herning.

Ansættelse fra den 1. november 2012 - Gerne tidligere hvis muligt.

Se stillingsopslaget og læs meget mere om frimenigheden på:

www.herningbykirke.dk

Få overblik over Bibelens røde tråd

Den røde tråd er et kursusforløb, der gennemgår hovedlinjerne i hele Bibelen og dens budskab om Jesus.

Kurset kan afholdes i to udgaver:

- Basis for nye og ikke så erfarne bibellæsere
- Bonus for erfarne bibellæsere

Ønsker du at afholde et kursus, kan du bestille en kursus-cd, der indeholder PowerPoints, undervisningsvejledning og deltagermanual.

Du kan læse mere om kurset
på denrodetraad.lohse.dk

Den røde tråd

LOHSE

FORLAGSGRUPPEN LOHSE
Tlf.: 75 93 44 55
WWW.LOHSE.DK

Svarpanel: terapeut Ellen Esmarch Pedersen, daglig leder af KPI Carsten Hjorth Pedersen, læge Anne Marie Rask, cand. theol. og frimenighedspræst Peter Rask og socialrådgiver Yvonne Solgaard

spørg;

Vi skal altid værne om liv - men hvordan?

Kære Brevkasse
I skriver følgende i Tro & Mission nummer 11: "Parret kan vælge kun at lade et eller to æg befrugte for at være sikre på, at der ikke bliver æg i overskud. De kan også lade eventuelt befrugtede æg fryse ned og bruge dem senere (inden for fem år)." I den forbindelse vil jeg spørge: Hvor mange procent af de befrugtede æg ødelægges på grund af selve nedfrysningen, og er det i overensstemmelse med kristen etik at bruge en sådan metode, hvis den kræver børns liv?

I Tro & Mission nummer 12 følger endnu et svar angående rugemødre, hvor I blandt andet skriver: "Vi kan ikke se, hvordan det at få hjælp til at blive gravid fra donorsæd kan sammenlignes med det at gå i seng med en anden end den, man er gift med", og derfor er det efter jeres vurdering ikke ægteskabsbrud. Nu handler ægteskabsbrud jo ikke kun om fysisk

samleje ifølge den bibelske undervisning. Hvis en kone får børn med andre end sin mand, er det i sagens natur et brud på ægteskabet, da de er gået uden for ægteskabet, for at konen kunne blive gravid. At en kone er blevet gravid med en anden end sin mand, samleje eller ej, er ikke kun et spørgsmål om arvemateriale. Det er, hvad der er blevet kaldt, hor på et højere plan.

Hilsen
Peter O.K. Olofson
Sumbawanga

Kære Peter
Tak for dine spørgsmål. Det er godt at blive udfordret på vores svar, så vi sammen kan nå til en større forståelse af, hvad det er sandt og rigtigt at gøre i situationer, hvor der er en del skøninvolveret. Der reddes næppe

mange liv hverken i Silkeborg eller Sumbawanga, selvom vi skulle opnå fuld klarhed over disse emner. Den store kamp står omkring de provokerede aborter på uønskede børn. Det har været danske kvinders ret i mere end 30 år, og nu kæmper danske politikere for at eksportere rettigheden til kvinder i u-lande med det formål at sikre dem uddannelse og bedre liv. En eksport af dette ubærlige inhumane valg til fattige kvinder vil ikke gøre deres liv mere lykkeligt. Hjælp dem dog i stedet og giv dem mulighed for at forsørge deres børn.

Når diskussionen falder på fertilitetsbehandling, kan vi ikke udtale os med samme sikkerhed som dig, selv om vi har samme udgangspunkt og ønsker det samme, nemlig at værne om det ufødte liv. For som vi ser det, må der være plads til en vis form for skøn her. Skøn-

net går ikke på, om vi skal værne om livet, for det skal vi, men på, om man med god samvittighed kan benytte en metode med optøede æg, velvidende at det ikke er risikofrit. Er den kristne etik altid kun en konsekvensetik?

Medfører en del tab
Rent faktisk sker der følgende ved en reagensglasbefrugtning: Efter kvinden er blevet hormonstimuleret, tages æg ud, som befrugtes med mandens sæd. Sætter man to befrugtede æg op, vil 40-45 procent blive gravide, men kun hos cirka 25-30 procent ender det godt med et levendefødt barn. Er kvinden mere end 40 år er chancen for et barn kun 10-15 procent. Cirka hvert fjerde par har overskydende gode befrugtede æg, som kan fryses ned. Når de tøs op går cirka halvdelen til. Lægger man tre af disse optøede (fordi disse æg er ringere, lægger man ikke kun to op

som normalt), men lovende befrugtede æg op, ender det cirka 25 procent af tilfældene med et levendefødt barn. Metoden medfører altså en del tab af befrugtede æg. Derfor gjorde vi i vores svar, en del ud af at understrege, at man ikke ukritisk skulle følge fertilitetslægenes anbefalinger, hvis man har et ønske om at skærme og beskytte det ufødte liv. For dem, som gør det, er konsekvensen, at de må regne med ringere succesrate.

Hvornår begår man drab?
Har parret nu gjort sig skyldig i drab, hvis de får flere æg befrugtet end to? Hvis man bliver gravid og drikker

mere end fire kopper kaffe om dagen, er der lidt større risiko for en spontan abort - har man så dræbt sit barn? Hvis kvinden bliver hormonstimuleret for at få ægløsning og derfor bliver gravid med tvillinger er risikoen for abort også større. Er der her en skyld at placere? For os at se, er der ikke helt sikre svar her. Intentionen er jo at give liv, ikke at tage det. Gør det ikke en forskel? Vi er noget uforstående over for, om befrugtning med fremmed sæd skulle være hor på et højere teknisk niveau, og vi kan ikke følge dig i den tankegang.
Med venlig hilsen
Anne Marie og Peter Rask

Skriv til Tro & Missions brevkasse og spørg om livet med troen. Adressen er: Brevkassen, Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød. Mail: tm@dml.dk. Alle henvendelser behandles fortroligt. Der svares kun på de breve, der kommer i avisen. Alle breve vil fremstå anonymt i avisen.

9 skarpe;

1 Hvilken aktivitet nyder du mest at lave?

Jeg hygger mig meget, når jeg er sammen med mine børn og børnebørn.

Jeg nyder også at være ude som prædikant. Det får jeg selv glæde af, og det er en glæde at have et godt budskab at formidle til andre.

2 Hvilken aktivitet hader du mest?

Havearbejde. Jeg har en stor have, jeg gerne vil sælge - med hus.

3 Hvad er den bedste oplevelse, du har haft i år?

Mit barnebarns konfirmation var en god oplevelse. Og så har jeg fornylig været i DR's koncertsal, det er imponerende. Min søster, svoger og jeg hørte Faurés requiem.

Navn: Birger Pedersen
Alder: 70 år
Bopæl: Rønne
Beskæftigelse: fritidsjournalist for T&M og fritidsprædikant i LM, Bornholms afdeling

Anledning:
I de kommende aviser vil vi her præsentere alle vores tilknyttede fritidsjournalister. Birger Pedersen har i dette nummer skrevet artiklen på side 6.

"Det tænker jeg da på, når jeg overvejer at melde mig ud af folkekirken: Sådan en mulighed for at forkynde får man ikke mange andre steder," bemærker Birger Pedersen om billedet, hvor han fortæller alle kommunens tredje klasser om langfredag i forbindelse med en "påskevandring" i Skt. Nikolaj Kirke.

8 Hvad bruger du mest LM's hjemmeside til?

Jeg bruger den ikke ret meget. Nærmest kun, hvis jeg lige mangler en adresse på en eller anden.

9 Hvad synes du om at være fritidsjournalist?

Det er meget spændende at skrive lidt. Jeg føler heldigvis, at jeg står i anden række: Andre har hovedansvaret for avisen, så jeg kan gå ind i de opgaver, som jeg synes er spændende. do

4 Hvad er det værste, du senest har været udsat for?

Jeg gennemgik en stor operation i ryggen tidligt på året, og eftervirkningerne af det mærker jeg stadig.

5 Hvad siger din familie, at din fremherskende egenskab, er?

Jeg har ikke spurgt dem. Og jeg frabeder mig altid taler og den slags ved fødselsdage, så jeg ved det ikke.

6 Hvad er det bedste ved det kristne fællesskab, du kommer i?

Jeg har kommet i LM i Rønne de sidste cirka 30 år og glæder mig over den store trofasthed og omsorg i forsamlingen. Der er også kreativitet og plads til forskellighed.

7 Hvad er du optaget af lige nu?

Den kirkelige situation optager mig en del. Om mit eget forhold til folkekirken, og hvordan vi holder sammen på tropperne i LM. Jeg er lige kommet med i et udvalg, der skal undersøge eventuelle frimenighedsdannelser på Bornholm.

bagvendt;

Bagvendt bliver skrevet på skift af efterskoleforstander Rasmus B. Houler, missionær Annelise Clausen og ungdomskonsulent Helene Hammer Pihl

Ferie fra Gud

AF RASMUS HOULER
SÆDDING

Så er det sommerferietid! Dejligt! Jeg har glædet mig til at skulle

holde ferie! Jeg tror, jeg den første uges tid vil satse på at sove og på at sidde i en stol og stirre ud i luften. Sådan lidt på skift. Min erfaring siger mig, at når først ferien er der, så bliver jeg meget træt. Underligt - det føles helt skamfuldt at skrive det!
Men jeg tror, at vi er mange, som ikke er særligt stolte over, at kruttet kan blive brugt op og trætheden melde sig. Vi vil jo ikke

mistænkes for at være dovne eller svage.
Men vi er jo svage! Selv de stærkeste af os må forholde sig til, at mennesket – efter Guds vilje – er begrænset: Vi kan ikke klare det hele. Vi kan ikke opfylde alle krav og forventninger. Vi har faktisk af og til ikke mere tid eller ikke flere kræfter. Vi er ikke Gud.
Ferie fra Gud! Forventede du, at jeg under denne overskrift ville

komme med en advarsel om, at vi jo ikke må glemme Gud i ferien og tro, at vi kan holde ferie fra vores kald til at elske og ære ham over alle ting?
Min pointe er en anden:
Ferien er en gave fra Gud! Sig ham tak for den, og hold ferie med god samvittighed, mens du lader ferien minde dig om, at du er et skrøbeligt, svagt menneske, som har brug for hvile. Lad ferien minde

dig om, at du med dit liv er i Guds hånd og afhængig af hans velsignelse, så du ikke kan sikre dig eller lægge en dag til dit liv, om du så valgte at springe ferien over for i stedet at være rigtig flittig hele sommeren.
Jeg håber, du får en rigtig god ferie! Det har du måske ikke fortjent. Men så kan du tage ferien som en gave fra Gud og som en nådig forsmag på den hvile, som venter os!

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST

DANMARK

LD-nr. 42591
Maskinel Magasinpost
Udbringes senest
lørdag d. 30. juni 2012

lm

LUTHERSK MISSION

13-14 | 29. juni 2012
Årgang 112 · Løssalg 20 kr.

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

Redaktionen ønsker alle læsere en god sommer.
Tro & Mission er tilbage den 17. august med nyheder og artikler fra arbejdet i Danmark og internationalt

Kirkeindvielse:
En lille, ny menighed i bydelen Quequeña i Arequipa, Peru, har netop inviet en ny kirkebygning.
”Det er noget af det største, man som missionær kan opleve,” siger Olga og Flemming Stidsen

5

Farsi-talende asylansøgere samles til bibelundervisning hver weekend i Apostelkirken på Vesterbro

Ruth Torp Svendsen har erfaret, at en opgave som lektiehjælper og kontaktperson kan føre til venskab

Mange politiske og kirkelige organisationer var til stede på Folkemødet i Allinge på Bornholm

.....3.....

.....11.....

.....7.....